

1 Mayıs'ta TAKSİM'e!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Nisan 2026 Sayı: 138

Fiyatı: 20 TL

Yeni emperyalist paylaşım savaşı, Ortadoğu başta olmak üzere tüm dünyada sürüyor.

İran, emperyalist savaşın “dönüm noktası” niteliğini taşıyor. Çünkü bu savaşın ana aktörleri, ABD ve Çin. ABD, Çin'in Ortadoğu'daki en güçlü temsilcisi İran'a saldırarak, gerçekte Çin'e saldırmış oldu. Çin de buna karşılık İran'a her tür desteği sunuyor. İran'ın “40 yıldır bu savaşa hazırlandığı” söyleniyor. Haziran 2025'teki ABD-İsrail saldırısından sonra, hazırlıkların hız kazandığı ve büyük bir yığınak yapıldığı belli oluyor. İran'ın güçlü direncinin arkasında bu hazırlıklar ve Çin-Rusya desteği var.

Elbette İran halkının ABD karşıtlığı, sömürgeciliği kabul etmeyen tarihsel birikimi, kültürel zenginliği vb. özellikleri, belirleyici durumda. Ancak askeri olarak halen dünyada bir numara olan ABD'ye direnebilmek, bir ayı aşkın süredir ABD işbirlikçisi ülkelere bomba ve füze yağdırmak, ileri teknolojiyle donatılmış çok fazla silaha sahip olmayı da gerektiriyor.

İran'ın bu direnişi, ABD'yi ve işbirlikçilerini şaşırttı ve sarstı. Trump'ın birbirini tutmayan açıklamaları da buna eklenince, sarsıntı daha da artıyor. Başlangıçta açıkça ABD'nin safında yeralan, İran'ı kınayan açıklamalar yapan Körfez ülkeleri bile, gelişen aşamada İran'a savaş açmaktan çekiniyor. Üstelik kendi halklarında da ABD karşıtlığı büyüyor.

Türkiye için de durum farklı değil. ABD, Türkiye'yi savaşın içine çekmek için her yolu deniyor. İran'dan atıldığı iddia edilen füzelerle, hem Türkiye'yi İran'a savaş açmaya zorluyor, hem de Türkiye'nin bir NATO ülkesi olması üzerinden NATO ülkelerini de savaşın parçası haline getirmeye çalışıyor.

Sayfa 2'de sürüyor

Emperyalist savaşa ve faşizme karşı TEK YUMRUK OLMA ZAMANI!

ABD'nin liderliğinde bir savaş örgütü olarak kurulan NATO, bugüne dek ABD işgallerini ve saldırılarını onaylamakla kalmamış, bizzat içinde yer almıştı. Fakat İran savaşında ABD'nin arkasına takılmadılar.

NATO ülkelerinin önemli bir kısmı AB üyesi aynı zamanda. Bu durum ABD ile AB ülkeleri arasındaki çelişkilerin de dışavurumu. ABD'nin İran savaşında NATO'yu arkasına alamaması, artık eski gücünde olmadığını, "gerileyen emperyalist" konumuna düştüğünün bir başka göstergesi. Keza ABD-AB ittifakının kırılma noktasını da ortaya koyuyor.

İkinci emperyalist savaş sonrası kurulan BM, NATO, AB gibi emperyalist kurumlar, artık çatırıyor ve işlevini yerine getiremiyor. İran savaşını ile tescillenen bu tablo, ABD hegemonyasının ne kadar zayıfladığının, Çin'in ne kadar güçlendiğinin somutlanması oldu.

ABD bir yandan bu savaştan en az hasarla kurtulma derdinde; bir yandan da düşen prestijini toparlamak, gerileyişini durdurmak için savaşa devam etmekle karşı karşıya... Yakın zamanda bir "ateşkes" yapılsa bile, savaş devam edecek... Ta ki, bir emperyalist güç diğerine üstünlüğünü kabul ettirene dek... Ya da halk ayaklanmaları ve devrimlerle dünya sarsılana dek...

ABD'de bile kitle hareketleri yayılıyor, büyüyor. Geçen yıl başlayan "Krallara Hayır" protestoları, İran savaşını milyonları içine çekti. 28 Mart'ta 50 eyalet ve 3 binden fazla noktada yapılan gösterilere 10 milyonu aşkın kişi katıldı. Üstelik bu gösteriler artık ABD dışına da sıçradı. Fransa, İngiltere, Japonya ve Avustralya'da benzer eylemler düzenlendi.

Dünyanın her yerinde emperyalist savaşa ve bu savaşın başını çeken ABD'ye karşı tepkiler büyüyor, eylemler, protestolar artıyor. Bunlardan biri de Türkiye...

İsrail'in Filistin'e saldırıları döneminde başlayan ABD-İsrail karşıtı eylemler, İran savaşından sonra emperyalist savaşa ve NATO'ya karşı eylemlere dönüştü. Devrimci, demokrat kurumların ve gençlik örgütlerinin bu doğrultuda "birlik"ler oluşturması ve birleşik mücadeleyi yükseltmesi önemli bir gelişme.

ABD ve İsrail konsolosluklarının önünde veya kent merkezlerinde gerçekleşen savaş karşıtı eylemler, engellere ve polis saldırısına rağmen sürüyor...

Türkiye, 20 yılı aşkın süredir Ortadoğu'da devam eden emperyalist savaşın yükünü en fazla

çeken ülke oldu. Irak, Suriye, Libya savaşlarında doğrudan yer aldı. Bunların yükü, işçi ve emekçilere kesildi. Ekonomik, siyasi, sosyal, kültürel çok boyutlu sonuçlarını yaşadı.

Şimdi İran savaşı da bu riskleri taşıyor. Henüz savaşın içine girilirse de etkileri görülmeye başladı. Petrol fiyatlarının artmasıyla birlikte yoksullaşma derinleşti.

Ayrıca faşist baskı ve şiddet arttı. Devrimci kurumlar başta olmak üzere muhalif kesimler üzerinde operasyonlar, gözaltı ve tutuklamalar bitmiyor. Direnen işçiler, emekçiler, gençler, polis ve jandarmanın vahşi saldırılarına maruz kalıyorlar. Sendikacılar, gazeteciler, muhalif politikacılar hapiste...

Emperyalist savaş dönemleri, faşizmin azgınlaştığı dönemlerdir aynı zamanda. İnsanlığın ilerici birikimlerinin yok edildiği, büyük bedellerle kazanılan hak ve özgürlüklerin gaspedildiği, can ve mal güvenliğinin kalmadığı, insani değerlerin ayaklar altına alındığı, toplumsal çürüme ve yozlaşmanın yayıldığı dönemlerdir.

Türkiye bunu tüm yönleriyle yaşıyor, önümüzdeki dönemde daha da artma tehlikesi var.

Günümüzde emperyalist savaşa karşı mücadeleyi büyütmek, yaşamsal bir zorunluluk haline almıştır. Savaşa karşı mücadele, faşist saldırılara, ücretli kölelik düzenine karşı mücadeleyi de kapsayacak şekilde kitlese ve militan biçimlerle yükselmelidir.

1 Mayıs'a doğru ilerlediğimiz günlerdeyiz. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de 1 Mayıs emperyalist savaşa, faşizme ve sömürüye karşı, işçi ve emekçilerin yek vücut olarak mücadeleyi yükselttikleri bir gün olacaktır!

Bu 1 Mayıs, işçi ve emekçiler, ezilen halklar için belirleyici nitelikte. Türkiye açısından ise, 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması, yeni bir dönemi açacaktır.

Şimdi savaşa ve faşizme karşı tek yumruk olma zamanıdır! Kitlese, militan ve tarihsel özüne uygun şekilde 1 Mayıs'ı kutlamak için seferber olma zamanıdır!

2026 1 Mayıs'ını savaşı ve faşizmi geriletmenin kilometre taşı yapma zamanıdır!

Okurlara...

Merhaba,

Emperyalist savaşın yıkıcı sonuçlarını yine halklar çekiyor. Türkiye işçi-emekçileri de bunların arasında. Gıda fiyatları ikiye katlandı, elektrik ve doğalgaza yüzde 25 zam geldi. Ama asgari ücrete, emeklilerin maaşına zam yok!

Ekonomik terör, siyasi terörle atbaşı gidiyor... Gazeteciler, sendikacılar, gençler, doğa aktivistleri tutuklanıyor... Kızıldere'yi anmaya giden öğrencilere vahşice saldırdılar; Muğla-Milas'taki Akbelen Ormanı'nın maden şirketlerine peşkeş çekilmesine direnen Esra Işık tutuklandı.

Toprağını, emeğini, geleceğini savunan herkes bu saldırılarla karşı karşıya... Ama yıldırıyorlar, her yerde direniş sürüyor...

Önümüz 1 Mayıs! İşçi ve emekçiler, haklarını savunmak için meydanlara çıkacaklar. Fakat 1 Mayıs Alanı Taksim, yine yasak! Ne yaparlarsa yapsınlar, bu yıl da Taksim çevresinde binlerce kişi toplanacak ve Taksim'e yürünecektir!

Geçen yıl 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkmak isteyenler gözaltına alınmış, tutuklanmıştı. Bunların arasında PDD çalışanı Gülümser Seyitcemaloğlu da vardı. Şimdi hakkında yeniden dava açıldı.

Bir kez daha baskıların, gözaltı ve tutuklamaların bizleri yıldıramayacağını haykırıyoruz.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları dergimizin sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

138. Sayıda

- 3 İran savaşı sürerken Türkiye'nin durumu
- 4 Gazi Direnişi'nin 31. yılında
- 5 19 Mart'ın yıldönümü ne anlatıyor
- 6 16 Mart'ın yıldönümünde anma
- 7 "Nato ve Emp Savaş Karşıtı Gençlik Birliği" Gençlik örgütleri barikatı bir kere daha aştı
- 8 Newroz coşkulu mitinglerle kutlandı
- 9 Dardanel işçisi kazandı
- 10 Birtek-Sen Başkanı Mehmet Türkmen tutuklandı
- 11 Katledilen öğretmen için öğretmen nöbeti
- 12 Küresel dengeleri değiştiren İran savaşı
- 13 1 Mayıs'ta Taksim'e!
- 14 1 Mayıs alanı Taksim'dir engellenemez
- 15 Hapishanelerde hak gaspları
- 16 Emekli ve yaşlı kadınların yaşadığı sorunlar
- 17 Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
- 18 Bitmeyen 12 Eylül rahatsızlığı-2
- 23 İsviçre'de tutsaklarla dayanışma eylemleri

Yayın Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Çağdaş Büyükbaş

Adres: Mecidiyeköy mah. Ayfer sk. No: 10/5 Asım Bey Ap. Şişli/ İst. Tel: 0538 777 99 01, devrimcidurus@gmail.com, proleterdevrimciduru3.org

Baskı: Berdan Matbaacılık, Davutpaşa cad. Güven San. Sit. C Blok No: 215-216 Topkapı/İst.

Tel: (0212) 613 1211, ISSN: 2147-4028, Yayınevi sertifika no: 48918

YEDİVEREN YAYINLARI Yerel Süreli Yayın, Sayı:138, Nisan 2026, 20 TL(KDV %0)

İran savaşı bir ayı aşkın süredir devam ediyor. Bir taraftan petrol rafinerilerinin vurulması, diğer taraftan Hürmüz Boğazı'nın kapatılması, bütün dünyayı etkisi altına alan bir krize dönüştü. Petrol fiyatlarındaki artış, hem enerji sorununu büyüttü, hem de gıda başta olmak üzere temel ihtiyaçların zamlanmasına yol açtı.

Ekonomik olarak zaten çok zor günler yaşayan Türkiye, İran savaşıyla birlikte hayat pahalılığının daha da arttığı bir döneme girdi. Savaş sadece ekonomik olarak değil; siyasi yönden de Türkiye'yi doğrudan etkiliyor. AKP-MHP yönetimi **İran savaşından sonra "iç cepheyi sağlamlaştırmak" söylemini, buna bağlı olarak baskı ve şiddeti artırdı.**

Bir yandan devrimci kurumlara dönük baskınlar, tutuklamalar devam edi-

üstünlüğü ele geçirmesiyle; ABD'nin dünya halkları nezdinde itibar kaybetmesi ve Türkiye dahil birçok ülkede ABD karşıtı eylemlerin yükselmesiyle doğrudan bağı var.

Savaşın ilk günlerinde Dışişleri Bakanını Hakan Fidan, İran'ın bölgedeki ABD üslerini hedef almasını "yanlış strateji" olarak değerlendirmiş ve İran'ı kınayan açıklamalar yapmıştı. Türkiye'nin "yaratıcı teklifler" sunduklarını, ama İran'ın yanaşmadığını söyleyerek, İran'ı suçlamıştı.

Türkiye'nin Suriye savaşı öncesi Beşar Esad'a sunduğu "yaratıcı teklif"leri biliyoruz. Esad'ı ABD'nin tarafında çekmeye çalıştıkları, kabul etmediği için Suriye'de gerici bir iç savaş başlattıkları kimse için sır değil. Benzer bir

NATO üzerinden Türkiye'yi İran'a karşı savaşa sokmak için elinden geleni yapıyor. **Zor duruma düşen ABD, Türkiye başta olmak üzere işbirlikçilerini savaşa dahil etmek için provokasyon dahil her yolu deneyebilir.**

ABD'nin zorlamasıyla aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 12 ülkenin dışişleri bakanları 19 Mart'ta S. Arabistan'ın başkenti Riyad'da toplandı. İran'ın bölge ülkelerine saldırılarını kınayan bir bildiri yayınladılar. Bildiride İran'ı "uluslararası hukuka, uluslararası insan haklarına ve iyi komşuluk ilkelerine saygı duyma" çağırısı var, fakat ABD ve İsrail'i kınayan tek cümle yok! Savaşı belirleyen ABD iken, Türkiye'den yapılan açıklamalarda İsrail öne çıkarılıyor, ABD bilinçli bir şekilde gölgede bırakılıyor.

ABD'nin İran'da düştüğü durum ve dünya halklarının ABD-İsrail karşıtı protestoları, NATO dahil ABD işbirlikçilerini İran'a saldırmaktan alıkoydu. ABD'nin bastırmasına rağmen Körfez ülkeleri içinde sadece Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) İran'a saldırı başlattı. Son 20 yılda ABD'nin işgal ve saldırılarında yanında olan İngiltere bile, İran savaşında ABD ile birlikte hareket etmedi.

Böyle bir ortamda Türkiye'nin ABD işbirlikçisi Körfez ülkeleriyle birlikte İran'ı kınayan bir bildiriye imza atması, büyük tepki topladı. Bunun üzerine Erdoğan yönetimi, "denge politikası izliyoruz" retoriğine geri döndü. Savaş sona erdirmek, ateşkes yapılmasını sağlamak için ABD ve İran ile görüşmeler yaptıklarını açıkladılar. Fakat İran, Türkiye yerine Pakistan'ı tercih etti.

"İç cephe"de saldırganlık artıyor

AKP-MHP blokunun, İran savaşı ile birlikte artırdıkları "iç cepheyi sağlamlaştırmak" vurguları, muhalefeti baskı ve şiddetle susturmak anlamına geliyordu. Irak ve Suriye savaşından sonra şimdi de İran savaşını bunun için kullanıyorlar. **"İran'dan sonra sıra Türkiye'ye geliyor" propagandasıyla kitleleri korkutup her tür baskı ve şiddeti meşrulaştırmaya çalışıyorlar.**

İsrail'in Türkiye'ye saldıracağı ve Türkiye'nin bölüneceği "korkusu"nu sadece AKP-MHP bloku yaymıyor; kendilerine "solcu" diyen şovenler, sosyal-demokratlar, liberaller de bu koroya katılıyorlar. Bunlar, İsrail'in "ABD'nin bölgedeki jandarması" rolünü çarpıtarak, sanki ABD'yi İsrail kışkırtıyor, hatta yönlendiriyormuş gibi gösteriyorlar.

İran savaşı sürerken Türkiye'nin durumu

yor; Kızıldere anmasında görüldüğü gibi kitle eylemlerine hunharca saldırıyorlar. Diğer yandan düzen-içi muhalefeti etkisizleştirme çabaları sürüyor. **CHP'li belediyelere operasyonlara yenileri ekleniyor ve CHP yönetimi üzerindeki "mutlak butlan" kılıcı yeniden sallanıyor; DEM üzerinden yürütülen "süreç" de dondurulmuş görülüyor.**

Bu arada Rusya, "Montrö" konusunda Türkiye'yi uyaran bir mesaj verdi. Türkiye'de yeni açılacak kolordu üsleri (Adana'da bir karargah ve İstanbul-Beykoz'da, yani Boğazların Karadeniz çıkışında kurulacak deniz üssü), NATO ve ABD ile kurduğu ilişkiler, İran savaşıyla birlikte daha fazla rahatsızlık yaratmaya başladı.

Kısacası Türkiye, ekonomik, siyasi, askeri yönden daha zorlu bir döneme girmiş bulunuyor.

İran'a karşı çelişik tutumlar

Savaşın başında Türkiye'nin tutumu, net biçimde İran karşıtıydı, fakat ilerleyen günlerde "denge politikası" ağır basmaya başladı. **Elbette bu değişikliğin, İran'ın direnmesi ve savaşta**

senaryoyu İran'a da uygulamak istediler, fakat başaramadılar. İran halkı, ABD ve işbirlikçilerinin planını bozdu.

Hakan Fidan'ın İran'ı "yanlış strateji" izlemekle eleştirmesinin altında, ABD'ye direnmesinden duyduğu rahatsızlık vardı. Ayrıca Türkiye'deki ABD ve NATO üslerinin riske gireceği endişesini de taşıyordu. Bu nedenle "İran, Türkiye'ye saldırırsa NATO'yu karşısına alır" diyerek, tehditler savurdu.

Savaş başlar başlamaz "Türkiye'deki üslerin İran saldırısında kullanılmadığı" söylendi. Resmi açıklamada, "Türkiye'de herhangi bir ülkeye ait askeri üs bulunmamaktadır..." denilse de, İncirlik Üssü'nün ABD'ye, Kürecik'in ise NATO'ya bağlı olduğu biliniyor.

Bu açıklamaların ardından, Türkiye'ye İran'dan atıldığı iddia edilen füze parçaları düşmeye başladı. İran, Türkiye'ye herhangi bir füze fırlatılmadığını söyledi. Buna rağmen ABD ve NATO'dan arka arkaya "Türkiye'nin yanındayız" açıklamaları geldi.

Bugüne dek İran'dan Türkiye'ye 4 kez füze fırlatıldığı ve bunların NATO tarafından imha edildiği söyleniyor. ABD,

İran savaşının ağır sonuçlarını yaşayan ülkelerden biri de Türkiye oldu. İşçi ve emekçilere hayatı çekilmez hale getirdiler. Elbette buna karşı direnişler de büyüyor, militanlaşıyor. Zaten savaşa ve faşizme karşı mücadele daha kitlesel ve militan bir şekilde yükseltmek dışında bir yol da görünmüyor.

İran savaşını da İsrail'in başlattığını, ABD'yi bu savaşa İsrail'in sürüklediğini söyleyerek, hem ABD'yi aklıyor, hem de İsrail düşmanlığını üzerinden dinci-gericiliği ve şovenizmi körüklüyorlar.

Halbuki ABD'nin desteği olmadan İsrail bu saldırıların hiçbirini gerçekleştiremez. İsrail'in Filistin ve Lübnan'a saldırısında olduğu gibi İran savaşında da ABD'nin belirleyici rolü var. ABD Ortadoğu'da hegemonya kurmak için İsrail'i kullanıyor. Elbette İsrail de bu durumdan yararlanıp topraklarını ve etki gücünü genişletiyor.

İsrail'in Türkiye'ye saldırması için, Türkiye'de "ksen değişikliği"nin olması, yani ABD karşıtı blok içinde yer alması lazım. Bu olmadığı sürece İsrail-Türkiye savaşı yaşanmaz. Buna rağmen **İsrail karşıtlığı üzerinden bölünme korkusu, şovenizm pompalanıyor.** Her savaş döneminde olduğu gibi "milli birlik, bütünlük" nakaratlarıyla hak ve özgürlükler gaspediliyor, baskı ve şiddet artıyor.

Son bir ay içinde yüzlerce devrimci, demokrat gözaltına alındı, tutuklandı. Birçok devrimci kuruma baskınlar yapıldı, eşyaları tahrip edildi. Faşizmin yalanlarını ve yolsuzluklarını ortaya döken gazeteciler hakkında açılan davalar ve tutuklamalar arttı. İşçi direnişlerinden gençlik eylemlerine her tür hak mücadelesine, protestoya karşı polis ve jandarma vahşice saldırıya geçti.

AKP-MHP bloku, kitle desteğini yitirdikçe saldırılarını arttırıyordu zaten. CHP gibi bir düzen partisini bile geriletmeye çalıştı, çalışıyor... İBB Başkanı İmamoğlu ve 100'den fazla CHP'li bir yılı aşkındır cezaevinde. Bu ay içinde başlayan yargılamaların ne kadar göstermelik olduğu bir kez daha görüldü. **İtirafçılar üzerinden hazırlanan iddianameler, itirafçıların itiraflarıyla köktü. Buna rağmen tutuklamalar devam ediyor.** Keza Osman Kavala, Can Atalay, Selçuk Kozağaçlı, Selahattin Demirtaş gibi birçok siyasi tutsaklar, AİHM kararlarına rağmen serbest bırakılmıyor. Hasta tutsaklar ölüme terk ediliyor, hapishanelerden cenazeleri çıkıyor.

"Süreç" yeniden buzdolabında mı?

"Terörsüz Türkiye" adıyla başlattıkları "süreç" de İran savaşıyla birlikte adeta donduruldu.

Sürekli ertelenen "hukuksal adımlar" en son "bayram sonuna" kalmıştı. Fakat bayramdan sonra da bir gelişme olmadı. Üstelik Bahçeli, "süreci aceleye getirmenin alemi yok" diyerek bu işi sürüncelemeye bıraktıklarını ortaya koydu.

Diğer yandan "hukuksal düzenlemeler" in PKK'lileri ve Kandil'i kapsamayacağı söyleniyor. Öyleyse kimi kapsayacak? Ne zamandır konuşulan **Selahattin Demirtaş'ın bile serbest bırakılması, kayyum politikasından vazgeçilmemesi, Öcalan'a dönük bir iyileştirmenin yapılmaması, "süreç"le ilgili en küçük adımın dahi atılmadığını gösteriyor.**

Diyarbakır'da düzenlenen "Kadınlar barışı konuşuyor" programında, AKP'li Zeynep Alkış'ın sürecile ilgili "buzdolabı" metaforunu kullanması tartışmaya

neden oldu. DEM Parti Sözcüsü Ayşegül Doğan, bu metaforun "kızının cesedini buzdolabında tutmak zorunda kalan anne Cemile Çağırğa'ya" hatırlattığını söyleyerek tepki gösterdi.

Önceki "çözüm süreci"nde kullanılan buzdolabı metaforu ile sadece "süreç" değil, insanların cesetleri de buzdolabına sokulmuştu. Anlaşılan o ki, yeni süreç de buzdolabına alındı. Yeniden buzdolabı metaforunun kullanıma sokulması boşuna olmasa gerek.

Esasında "süreç" İran savaşı öncesi hem Suriye hem Türkiye cephesinden bir hazırlık amacıyla başlatılmıştı. **İran savaşında ABD'nin Kürt hareketini kullanma planı, şimdilik suya düşmüş görünüyor. Bu durum "süreç"i de olumsuz yönde etkiledi.**

Ekonomik saldırılar artıyor

İran savaşı, askeri ve siyasi yönden olduğu kadar ekonomik yönden de Türkiye'yi derinden sarsıyor. Hatta savaşın ilk etkisinin ekonomide görüldüğünü söyleyebiliriz. Emeklilerin bayram ikramiyesinde beklenen zam, "savaş var" denilerek verilmedi.

Petrol varilinin 100 doların üzerine çıkması, gıda başta olmak üzere temel ihtiyaçların hepsini zamlandırdı. Zaten açlık sınırında yaşayan halk, son zamlarla birlikte iyice zorlanmaya başladı. Et yemekten uzunca bir dönemdir vazgeçilmişti, şimdi kışlık meyve ve sebzeleri bile alamaz hale geldi.

Öte yandan işsizlik de artıyor. TÜİK Şubat ayı işsizlik oranına göre genç nüfustaki işsizlik bir önceki aydan 1.4 artarak yüzde 15.8 oldu. Bu yaş grubunda kadınların işsizlik oranı ise yüzde 21.8 olarak hesaplandı.

DİSK ise TÜİK verilerinden yararlanarak yaptığı hesaplamada, geniş tanımlı işsiz sayısının 8 milyon 567 bine çıktığını duyurdu. Bunun oransal karşılığı yüzde 22.5 seviyesine denk düşüyor. Ayrıca DİSK, geniş tanımlı işsizlikle, dar tanımlı işsizlik arasındaki uçurumun açıldığına dikkat çekiyor. Şubat 2026 itibarıyla Türkiye'de 5,4 milyon kişinin çalışmak istemesine rağmen iş bulamadığı belirtiliyor. Buna karşın 2,4 milyon işsiz, işsizlik ödeneğinden yoksun bırakılıyor.

"İşsizlik fonu"nu işsizlerden daha fazla patronlar kullanıyor. Bu "fon"dan işsizlere harcanan para yüzde 18 civarında iken, yüzde 67'si "işverene teşvik ve destekler"e gidiyor. Keza patronların vergileri silinirken, halkın üzerine yeni vergiler bindiriliyor. Savaşla birlikte doğalgaz ve elektrik de

zamlanacak. Evlerde kullanılan doğalgaza "devlet desteği"nin kesileceği bildirildi.

Özcesi, hayat pahalılığı İran savaşıyla birlikte gemi azya aldı. Buna vergi yükü ve işsizlik de eklendiğinde, halkın yaşam standartı iyice düşüyor. Üstelik çalışma koşulları ağırlaşıyor. İşçi ve emekçiler başında sallanan "işsizlik" kılıcıyla, daha uzun saatler daha az ücretle çalışmak zorunda bırakılıyor. İşçi kıyımları artarken işten atılanlara hakları dahi verilmiyor.

Gaspedilen hakları ve ücretlerinin artışı için direnişe geçen işçilere ise vahşice saldırıyorlar. İşçilerden yana olan sendikacılar da bu saldırılardan nasibini alıyor. Birtek-Sen Başkanı Mehmet Türkmen yeniden tutuklandı. Devlet artık "uzlaştırıcı", "arabulucu" rolünden de sıyrılarak açıktan patronların yanında yer aldığını gösteriyor.

Sonuç olarak

Savaş dönemleri yalan ve demagojinin zirve yaptığı, buna karşın her şeyin tüm çıplaklığı ile ortaya serildiği dönemlerdir. Kamuflejlar sıyrılır, perdeler yıkılır ve yalın gerçekler ortaya çıkar.

İran savaşında da böyle oldu. Trump'tan Erdoğan'a liderlerin sözleriyle yaptıkları arasındaki uçurumun görülmesi gibi, halkın yaşadıklarını da hiçbir demagojiyle örtülmeyecek biçimde gözler önüne serildi.

İran savaşının ağır sonuçlarını yaşayan ülkelerden biri de Türkiye. İşçi ve emekçilere hayatı çekilmez hale getirdiler. Elbette buna karşı direnişler de büyüyor, militanlaşıyor. Zaten savaşa ve faşizme karşı mücadeleyi daha kitlesel ve militan bir şekilde yükseltmek dışında bir yol da görünmüyor.

Gazi Direnişi'nin 31. yılında yürüyüş ve anma

Gazi Mahallesi'nde 12-15 Mart 1995 tarihinde yaşanan büyük anti-faşist halk direnişinin yıldönümünde, kitlesel bir yürüyüş ve şehitler için anma yapıldı.

Gazi ve Ümraniye şehit aileleri, Gazi 12 Mart Platformu (PDD, SYKP, MB, ESP, Kaldıraç, SMF, DP) ve inanç kurumlarının çağrısıyla, sabah saat 11'de Cemevi önünde toplandı.

Cemevi önünde yapılan konuşmaların ardından, kitle yürüyüşü geçti. Önce eski Karakol önüne gidilerek, burada bir anma yapıldı. Ardından Gazi Mezarlığı'na yüründü. Mezarlıkta önce Şehit Aileleri bir anma gerçekleştirdi. Ardından 12 Mart Platformu'nun anması yapıldı. Anmada platformun ortak metnini Çağdaş Büyükbaş okudu. Sonrasında PDD okurları, Zeynep Poyraz'ın mezarı başında ayrı bir anma yaptılar.

Yürüyüş ve anma süresince Komün ve Partizan, 12 Mart Platformu ile birlikte hareket etti. Eyleme ayrıca, DGD, TİP, EMEP, EHP katıldı.

19 Mart'ın yıldönümü ne anlatıyor?

CHP, 19 Mart direnişinin yıldönümünde, Saraçhane'de bir miting düzenledi. Ancak miting, tam da bir görev-savma niteliği taşıyordu. Bir yıl önce 19 Mart günü yüzbinler tarafından yaratılan direniş, bir yıl boyunca sistematik biçimde eritilmiş, zayıflatılmış ve içeriği boşaltılarak düzene entegre edilmişti. Bir yıl sonra Saraçhane'de düzenlenen miting, bu durumun sonucunu ortaya koyuyordu.

Bir yıl önce öğrenciler barikatları yıka yıka yolu açmış, kitleler Saraçhane'ye böyle akmişti; bugün ise polis arama noktalarından üst araması yapılarak miting alanına girildi. Bir yıl önce eylem yasağına, devletin yasaklarına, estirilen korku havasına rağmen yüzbinlerce kişi kilometrelerce yürüyerek gelmişti Saraçhane'ye; bu defa etrafı polis bariyerleri ile çevrilmiş, rutin bir miting alanına girilmişti. Geçen yıl tüm engelleme çabalarına rağmen ilk gün 120 bin, ikinci gün 200 bin, dördüncü gün 1,5 milyon insan akarak gelmişti İstanbul'un dört bir yanından, Saraçhane'ye açılan bütün yollar, bütün caddeler insan seli altındaydı; bugün ise en fazla "onbinler" olarak tanımlanıyordu miting alanındaki kitle. Geçtiğimiz yıl kitlenin öfkesi alandan taşıyor, "mitinge değil, eyleme geldik" sloganı sadece ağızlarından değil, yüreklerden fırlıyordu adeta; bugün ise sloganlarıyla, konuşmalarıyla, müzikleriyle rutin bir miting sözkonusuydu. Geçen yıl "Taksim" sloganları ile inliyordu Saraçhane; bu yıl kürsü konuşmaları ve sloganlar "seçim"e kitlelenmişti. Geçen yıl "19 Mart direnişi" bütün bir halka malolmuştu; diploma iptali ve İmamoğlu bir vesileydi; kitleler yaşadıkları tüm ekonomik ve siyasi baskılara karşı duydukları öfkeyle sokaklara taşmışlardı. Bu yıl ise rutin bir CHP mitingi vardı.

Kısacası CHP, geçen bir yıl boyunca, yaptığı mitinglerle ve sistematik biçimde işlediği gündemlerle 19 Mart Saraçhane direnişinin içini boşaltmayı başarmıştı. Dahası, bu mitingin sönük geçmesi için de gereken tedbirleri almıştı. "Miting alanı", Saraçhane'de tam belediyenin karşısındaki küçücük bir alan ile sınırlandırılmıştı. Alan, kitleler mitinge gelmediği için küçük kalmadı; baştan miting alanı polis bariyerleri ve arama noktaları ile çevrilerek küçültülmüştü. CHP, parti tabanını bu mitinge getirmek için özel bir çaba harcamamıştı. Kendiliğinden gelen çok sınırlı bir kitle, ilçe örgütlerinden sembolik katılım ve Emek Barış Demokrasi Güçleri'nin katılımı kalmıştı geriye.

Bugün gelinen nokta, 19 Mart 2025'te patlayan öfkenin nasıl sistematik biçimde sönümlendirildiğine tanıklık ediyor. O günlerden bugüne gençlerin aştığı barikatlar, eylem yasağına rağmen meydana çıkan kitleler, bir yıl boyunca haftada iki gün yapılan mitinglerin (CHP'nin niyeti o olmasa da) pekiştirdiği sokak alışkanlığı kaldı.

Ve elbette ki açlığa mahkum edilen emeklilerin, asgari ücretle yaşam mücadelesi veren işçilerin, gelecek beklentisini kaybetmiş öğrencilerin, her gün öldürülme korkusuyla yaşayan kadınların yaşadığı ekonomik ve siyasi krizin boyutu, kitlelerin öfkesini yeniden taşıracak; devletin barikatlarını da, CHP'nin düzen içi politikalarını da, sistemin seçim sandıklarını da parçalayarak kendi yolunu açacak düzeye gelecektir.

19 Mart'ın 1. yılında öğrenciler Beyazıt'ta

19 Mart'ın 1. yılında üniversite öğrencileri Beyazıt'ta polis barikatının aşıldığı yerde yeniden bir araya geldiler. İstanbul Üniversitesi Esnaf Yemekhanesi önünden Beyazıt Ana Kapı'ya doğru yüründü. Yürüyüş boyunca "Kurtuluş Sokakta Sandıkta Değil", "Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep beraber Ya Hiç Birimiz", "YÖK, Polis, Medya Bu Abluka Dağıtılacak", "Bu Daha Başlangıç, Mücadeleye Devam", "Direne Direne Kazanacağız", "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Kayyumlar Gidecek Biz Kalacağız", "Emperyalistler, İşbirlikçiler Efraim Elrom'u Unutmayın", "Yaşasın Öğrenci Dayanışması" sloganları atıldı.

Üniversite Öğrencileri imzası bulunan "Gençlik Burada Özgürlük Sokakta" yazılı pankartın arkasında PDG'nin de içinde bulunduğu gençlik örgütleri, flama ve dövizleriyle beraber katıldılar. Ayrıca kortejlerin bulunduğu eyleme İstanbul Üniversitesi Öğrenci Meclisi, "Bu Kavga Faşizme Karşı Hürriyet Kavgasıdır", Cerrahpaşa Öğrenci Dayanışması ise "Kavganın Ortasında Yalnız Kalma Barikatları Yıkan Gençler Burada" yazan pankartlarıyla katıldı. Yürüyüş ara ara durdurulup ajitasyon konuşmaları yapıldı. Barikatların aşıldığı noktada yapılan ajitasyonda, "Biz bu sokaklarda yemekhane kartında kalan son 1 lirasıyla hayatına son veren Sibel Ünlü'nün öfkesiyle yürüdüklü", "MESEM'lerde katledilen gençlerin öfkesiyle yürüdüklü" denildi.

Beyazıt Ana Kapı Önünde yapılan konuşmalarda 19 Mart Direnişi'nin kararlılıkla sürdürüleceği ifade edildi. Konuşmaların ardından Gündoğdu Marşı okundu ve "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganı atıldı. Eylem "Ellerinde Pankartlar" türküsüyle ve halaylarla sonlandı. İstanbul PDG

16 Mart'ın yıldönümünde anma

Gençlik Örgütleri ve 78'liler Hareketi, 7 öğrencinin hayatını kaybettiği Beyazıt Katliamı'nı anmak için 16 Mart saat 13:00'de katliamın yaşandığı yer olan İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi önünde bir araya geldiler.

"Gençlik Örgütleri" imzası taşıyan pankartta "16 Mart Katliamlarını Unutmadık, Hesabını Soracağız"; 78'liler Hareketi'nin taşıdığı pankartta ise "16 Mart Davası Bitmedi, Adalet Peşindeyiz" yazıyordu. Yan yana tutulan iki pankart, birçok ortak ve özgün yönü bulunan iki farklı devrimci kuşağın aynı mücadele içerisinde buluşmasının somut ifadesi oldu. Devrimci gençler eylem sonrasında yaptığı görüşmelerde, birleşik mücadele geleneklerini sahiplendi; onu aşarak daha ileriye taşıma görevini kuşandılar. Eylem 78'liler Hareketi'nin basın açıklamasıyla başladı. Okunan açıklamada, katliamın devletin ve kolluk kuvvetlerinin bilgisi dahilinde, planlanarak yapıldığı teşhir edildi.

"...16 Mart doğrudan bir kontrgerilla davasıydı (...). Suç ilişkileri MİT'e Emniyet'e ve askere kadar uzanıyordu... Soykırım, katliam, işkence gibi insanlık suçlarında zaman aşımı olamayacağı biçimindeki insanlığın hukuki müktesep hakkına rağmen dava 'zaman aşımı' ile bitirildi. 16 Mart davası bitmedi, adaletin peşindeyiz" denildi.

Gençlik Örgütleri'nin eylemi ise, ajitasyon konuşmalarıyla başladı. Bu saldırının bir sağ-sol çatışması olmadığı, yükselen devrimci gençlik hareketini bastırmak için tezgahlandığı söylendi. Suruç ve Ankara Garı Katliamları'nda olduğu gibi Beyazıt Katliamı'nın da devlet destekli olduğu ve failerin devlet tarafından korunduğu ifade edildi.

Ardandan Beyazıt şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşuna çağırıldı. Saygı duruşunda Adnan Yücel'in Biz Kazanacağız şiiri okundu.

Sonra Gençlik Örgütleri adına hazırlanan ortak metin okundu.

Eylemde, "Beyazıt Faşizme Mezar Olacak", "16 Mart'ı Unutma, Unutturma", "Beyazıt'ta Düşene Dövüşene Bin Selam", "Katillerden Hesabı Gençlik Soracak", "Halepçe'nin Hesabı Sorulacak", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Yaşasın Örgütlü Mücadelemiz", "Emperyalistler Yenilecek, Direnen Halklar Kazanacak" sloganları ortak ve gür bir şekilde atıldı.

Yaklaşık 80 kişinin geldiği eyleme PDG de katıldı. Beyazıt Marşıyla eylem sonlandırıldı. İstanbul PDG

“NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Gençlik Birliği” kuruldu

NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Gençlik Birliği, 27 Mart günü yaptığı basın açıklaması ile kuruluşunu duyurdu. Gençlik Birliği'nin deklarasyon metnini kısaltarak yayınlıyoruz:

Bugün dünya, emperyalist sistemin derinleşen krizinin yarattığı savaş, yıkım ve sömürü sarmalıyla kuşatılmıştır. Ortadoğu'dan Afrika'ya,

Avrupa'dan Asya'ya kadar geniş bir coğrafyada halklar; işgallerin, iç savaşların, yoksulluğun ve zorunlu göçün kısıkcı altındadır. Bu tablonun sorumlusu; dünya halklarının emeğini ve geleceğini sömürerek ayakta kalan emperyalist sistem ve onun askeri-siyasi aygıtlarıdır...

Emperyalistler yeniden paylaşım ihtiyacını karşılamak için yeni savaşlar başlatmaya ve varolan savaşları derinleştirmeye yönelik adımlar atmaktadır. Emperyalist-siyonist saldırganlığın askeri aparatı olan NATO, yalnızca devletler arası bir askeri ittifak değil; aynı zamanda halkların iradesini bastırmanın, devrimci mücadeleleri ezmenin ve dünyayı emperyalist çıkarlar doğrultusunda yeniden şekillendirmenin aracıdır. Kurulduğu günden bugüne sayısız işgalin, darbenin ve savaşın doğrudan ya da dolaylı sorumlusu olan bu yapı, bugün de yeni savaşların planlayıcısıdır. Emperyalist savaş politikalarının derinleştiği bu süreçte, dünya adeta bir savaş alanına çevrilmiştir. Libya, Suriye, Sudan, Somali, Yemen, İran, Venezuela ve Küba'da yaşananlar bunun somut örnekleridir. Filistin ve Rojava başta olmak üzere Ortadoğu'nun ezilen halklarının mücadelesi emperyalist saldırganlıkla bastırılmak istenmektedir. Aynı güçler, dün Irak'ta, Afganistan'da, Filistin'de ve Rojava'da yarattıkları yıkımı bugün yeni hedeflerle devam ettirmektedir... Enerji hatları, ticaret yolları ve sermaye güvenliği uğruna halkların yaşamlarını yok saymaktadır. Emperyalizmin demokrasi ve güvenlik söylemleri, bu kanlı pazar paylaşımının üzerini örten ideolojik bir kılıftan ibarettir. Emperyalizm girdiği her yerde yıkım, savaş ve sömürü üretmiştir...

Bu koşullar altında, NATO'nun 22 yıl aradan sonra 7-8 Temmuz 2026'da Ankara'da gerçekleştireceği zirve; emperyalist savaş politikalarının ve yeni saldırı planlarının kararlaştırılacağı kritik bir eşiktir. Bu zirvede alınacak kararlar, halklara daha fazla yoksulluk, daha fazla baskı ve daha fazla savaş olarak dönecektir... İşsizlik, güvencesizlik ve geleceksizlik kısılcasına alınan gençlik; aynı zamanda savaş politikalarının en ön saflarına sürülmek istenmektedir.

Bu tablo bir kader değil, emperyalist sistemin doğrudan sonucudur. Ancak tarih, başka bir yolun mümkün olduğunu göstermektedir. **Bu topraklarda gençlik, emperyalizme karşı mücadelede her zaman öncü bir rol oynamıştır. Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin yükselttiği mücadele, yalnızca**

bir dönemin atılımı değil, bugüne kalmış bir mücadele mirasıdır. Bu mirasın sorumluluğu bugün gençliğin omuzlarındadır.

Gençlik için emperyalizme karşı mücadele; kendi yaşamına, geleceğine ve özgürlüğüne sahip çıkma mücadelesidir. NATO'ya karşı çıkmak; emperyalist savaş politikalarına karşı çık-

mak demektir. Bu, barınma hakkını, eğitim hakkını ve insanca yaşam talebini savunmaktır. Emperyalizme karşı mücadele ile içerideki sömürü düzenine karşı mücadele birbirinden ayrı düşünülemez.

Kurulduğu günden bugüne NATO'nun en etkin unsurlarından biri olan Türkiye'de, emperyalist sistemle kurulan askeri, siyasi ve ekonomik bağlar; bu savaş politikalarının doğrudan parçasıdır... Bu coğrafyada sessizlik, suça ortaklıktır. **Bu nedenle bugün en acil görev; gençliğin ve emekçi halkların emperyalizme karşı mücadelesini birleşik, örgütlü ve meşru**

militan bir hatta dönüştürmektir.

7-8 Temmuz'da Ankara'da gerçekleştirilecek NATO zirvesi, bu mücadelenin somutlaştığı bir eşiktir. **Bizler, halkların kanı üzerine pazarlık yapılan bu savaş zirvesini tanımıyoruz!** Bu zirveyi yaptırmayacak her söz, her eylem ve her örgütlenme; yalnızca bugüne değil geleceğe sahip çıkmak anlamına gelecektir.

Buradan açıkça ilan ediyoruz:

Emperyalist savaşa karşı tarafımız halkların taraftarıdır! NATO'ya karşı mücadele, emperyalist sisteme karşı mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır! **Gençlik birleşmeli, örgütlenmeli ve NATO zirvesini her alanda fiili meşru mücadelesiyle durdurmalıdır!** Okullarda, kampüslerde, mahallelerde ve yaşamın her alanında anti-emperyalist mücadele yükseltilmelidir! Tüm gençliği, işçileri, emekçileri ve ezilen halkları; NATO'ya, emperyalist savaşa ve saldırganlık politikalarına karşı birleşmeye, örgütlenmeye, sokağa ve mücadeleye çağırıyoruz!

Emperyalistler yenilecek,

direnen halklar kazanacak!

Kahrolsun Amerikan emperyalizmi!

Yaşasın anti-emperyalist gençlik mücadelemiz!

Gençlik örgütleri barikatı bir kere daha aştı

Kızıldere Direnişi'nin yıldönümünde, NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Gençlik Birliği, Levent'ten İsrail Konsolosluğu'na yürüdü.

Gençlik tarihinde devrimci dayanışmanın önemli bir örneği olan Kızıldere, tarihsel öneminden ötürü, birliğimizin ilk eylemi olarak belirlenmişti. Yaklaşık 50 kişinin katıldığı eylem, daha başlamadan polis ablukasına alındı. Polisin "Kızıldere'yi anamazsınız" dayatmasına karşılık eylem komitesi hızlı ve tereddütsüz şekilde yürüyüş kararı alarak eylemin kaderini tayin etti. Yaşanan arbedede ortak imzalı pankartımız ve birçok flama alıkonuldu.

Polise karşı sayıca az olmamıza karşın devrimci irademizi ortaya koyduk. Barikatlar tekrar tekrar zorlandı; adım adım geriletildi. "Savaş Sürüyor Kızıldere Son Değil" sloganı faşizmin yüzüne aralıksız inen bir tokat gibiydi.

Polis, hazırlıklı olmasına karşın direnişimiz karşısında afalladı; barikatların yeniden aşılması ihtimalini göze alamadı. Bu vesileyle ikinci görüşmeler de başlamış oldu. Dövizlerin indirilmesi ve Kızıldere'yle ilgili sloganların atılmaması şartıyla abluka açıldı. Yola çıkıldığında ise kendi bildiğimizi okuduk.

Yürüyüşte "NATO'dan Çıksın, Üsler Kapatılsın", "Emperyalistler, İşbirlikçiler, Efraim Elrom'u Unutmayın", "Emperyalistler Yenilecek Direnen

Halklar Kazanacak", "Filistin'de Düşene Dövüşene Bin Selam", "Emperyalizme Karşı Mahir Olunmalı", "Mahir, İbo, Deniz, Sürüyor Sürecek Mücadelemiz", "Devrim Şehitleri Ölümsüzdür", "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganları atıldı.

Yürüyüş esnasında polis provokasyon girişiminde bulundu, ancak bir kez daha müdahale etmeyi göze alamadı.

Bu abluka dağıtılacak demiştik, fiili-meşru mücadelemizle dağıttık da!

İsrail konsolosluğu önüne gelindiğinde Kızıldere Şehitleri adına bir dakikalık saygı duruşunda bulunuldu. Saygı duruşunda Adnan Yücel'in "Biz Kazanacağız" şiiri okundu. Yapılan konuşmaların ardından eylem sona erdirildi.

Gözaltı ihtimaline karşı alandan toplu çıkış yapıldı. Eylemin coşkusu "Gündoğdu" marşı okunarak yol boyunca sürdürüldü.

NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Gençlik Birliği, ilk eylemiyle beraber güçlü bir başlangıç yaptı. Fiili-meşru ve militan mücadele hattı yol göstermeye devam ediyor...

Newroz coşkulu mitinglerle kutlandı

“Özgürlük ve Demokrasi Newroz’u-Newroz’a Azadî û Yekîtiya Demokratîk” şiarıyla düzenlenen 2026 Newroz’u, birçok kentte, soğuk ve yağmurlu havaya rağmen yüzbinlerce kişinin katılımıyla kutlandı. Kutlamalarda Öcalan’ın mesajı okundu; konuşmalarda sürece ilişkin adım atılması çağrısı yapıldı. Kutlamalara genel olarak gençlerin yoğun katılımı dikkat çekti. Halaylar ve coşkulu sloganlar, bütün Newrozlarda ortak görüntüyüdü.

Amed’de kutlamalar 21 Mart günü Bağlar ilçesinde Newroz Parkı’nda yapıldı. Diyarbakır ve çevre kentlerden gelenler 6 ayrı noktadan alana girdi. Öcalan’ın mesajını, İmralı’dan tahliye olan Veysi Aktaş Kürtçe olarak, TJA’dan (Özgür Kadın Hareketi) Medya Aslan ise Türkçe olarak okudular. Mitingde ayrıca DEM Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan, EMEP Genel Başkanı Seyit Aslan, Leyla Zana, Ayla Akat Ata konuşma yaptı; Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi Dış İlişkiler Dairesi Eş Başkanı İlham Ahmed, YNK (Kürdistan Yurtseverler Birliği) Başkanı Bafıl Talabani görüntülü mesaj, Özgür Özel ve Ali Babacan ise yazılı mesaj gönderdi. Miting sırasında Sırrı Süreyya Önder için kısa bir sinvizyon gösterisi yapıldı, 2017 Newroz’unda polis kurşunuyla katledilen Kemal Kurkut ise öldürüldüğü yerde ve mezarı başında anıldı. Kutlamada Agire Jiyan ve yerel sanatçılar sahne aldı.

Van’daki kutlamalarda DEM Parti Eş Genel Başkanı Tuncer Bakırhan ve yanındakilere, alana girişte üst araması dayatması üzerine Bakırhan tepki gösterdi ve alanı terk etti. Otobüste bekleyen Bakırhan, görüşmelerin ardından yeniden alana döndü ve üst araması olmadan alana girdi.

İstanbul’daki kutlama 22 Mart günü Yenikapı’da yapıldı. Mitingde DEM İstanbul İl Eş Başkanları Arife Çınar ve Çınar Altan, İmralı’dan gelen Çetin Arkaş, TJA’dan Sabahat Tuncel, DEM Parti Eş Genel Başkanı Tülay Hatimoğulları, HDK Eş Sözcüsü Meral Danış Beştaş konuşma yaptı. İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri adına hazırlanan ortak metni KESK temsilcisi okudu. Öcalan’ın mesajının Kürtçesini TJA’dan Hatice Şahin, Türkçesini ise Asrın Hukuk Bürosu’ndan Rezan Sarıca okudu. Ayrıca Özgür Özel’in mesajı okundu. Koma Amed ve Suavi’nin sahne aldığı mitingde miting kürsüsüne çıkmak isteyen bir genci polis gözaltına almaya çalıştı. Tertip Komitesi ve milletvekillerinin müdahalesi ile gözaltı engellendi. Ancak Yenikapı Newroz’unda toplamda 26 kişi, çeşitli gerekçelerle gözaltına alındı.

Ayrıca İzmir, Adana, Kocaeli, Ankara, Elazığ, Bingöl, Siirt, Batman, Urfa, Antep, Mersin, Bitlis, Balıkesir, Bursa gibi birçok kentte Newroz kutlamaları yapıldı.

Paris’te görkemli Newroz kutlaması

Emperyalist ABD’nin dünya hegemonyası için savaş politikalarının vahşeti Ortadoğu’da tüm şiddetiyle sürüyor. Geçen ay boyunca İran’a karşı açmış olduğu savaş, tüm ekonomik-politik olumsuz yıkıcılığını başta Ortadoğu halkları olmak üzere, işbirliği içindeki Avrupa’yı da etkisi altına aldığı bir süreçte, bu yıl Newroz kutlamaları yapıyor.

Miskin kış aylarının insanlık üzerine sinmiş puslu havası, sıcak savaşlarla başka bir sürece evrilirken, insanlığın gelecek umutları yok edilmeye çalışılıyor. Sürdürülen paylaşım savaşı, milyonlarca insanı ölümlerle karşı karşıya getiriyor; geride kalanlar açlık, sefalet içinde bir yaşama mahkum ediliyor. Savaşın faturası, işçi ve emekçilere, yoksullara, göçmenlere çıkarılıyor. Muhalif güçler sorgusuz-sualsiz işkence altında tutuklanıp cezaevlerine atılıyor. Korku duvarları, sınırlar ötesine yayılmaya devam ediyor.

Emperyalist-kapitalist sermayenin çarkları tüm vahşetiyle döndürülmeye çalışılırken, demirci Kawa’nın zalim Dehak’a karşı yaktığı isyan ateşinin sıcaklığı da yayılıyor. Günümüzün Dehak’larına karşı mücadelenin yükseldiği zaman dilimlerinden ve her yıl düzenli etkinlikler çerçevesinde kutlanılan 21 Mart Newroz etkinlikleriyle anlamlandırılıyor, kutlanıyor.

Bu önemli tarihsel süreç içinde Paris’te de etkinlik düzenlendi; Newroz bayramı bir kez daha yakılan ateşle kutlandı. Süren paylaşım savaşının ekonomik etkileri altında olunmasına rağmen, bir şenlik ve bayram havasında geçen etkinliğe, güneşli bir havaya denk gelmesiyle, Ortadoğulu, Avrupalı, yerli ve yabancı binlerce insan katıldı. Özellikle Kürt kadınların ve erkeklerin giydikleri yöresel kıyafetlerin eşliğinde halaylar çekildi; atılan sloganlarla talepler ve beklentiler dillendirildi.

KCK Yürütme Komitesi üyesi Zübeyir Aydar ve Rojava Paris temsilcisinin de konuşmalar yaptığı etkinlikte, ulusal birliğin önemine vurgu yapıldı; İran’daki savaşın Kürdistan’ın tüm parçaları açısından ciddi tehditler oluşturduğuna dikkat çekildi. Suriye’de Rojava statüsünün anayasal güvence altına alınmaya kadar mücadelenin sürdürüleceği belirtildi.

Türkiyeli ve Kürdistanlı kurumlar da flamarlarıyla, açtıkları stantlarla yer aldığı etkinlik, program bittiği halde akşam saatlerine kadar sürdü. Alandan ayrılmayan gençler halay ve sloganlarla kutlamaya devam etti.

Fransa PDD

Dardanel işçileri kazandı!

Dudullu OSB’de kurulu Dardanel fabrikasında işten çıkartılan işçiler, ödenmeyen kıdem ve ihbar tazminatları için, 4 Mart günü direnişe başladılar.

Dardanel geçtiğimiz aylarda önce “küçülme” gerekçesiyle 50 işçiyi; ardından Dudullu OSB’de bulunan “sushi” bölümünün Çanakkale’ye taşınacağı gerekçesiyle bu bölümdeki işçileri işten çıkarmıştı. İşten çıkartılan ve tümü kadın olan işçiler, kıdem ve ihbar tazminatlarının taksitlendirilmesi şartını kabul ettiklerini, ancak ilk taksitten sonra ödemelerin yapılmadığını söylüyorlar. Bunun üzerine işçiler, Dudullu’daki fabrika önünde direnişe geçtiler. İlk gün şirket yetkilisi fabrika içinde iki işçiyle görüşmüş; ardından dışarı çıkarak, isteyenlerle tek tek görüşeceğini söylemiş. Ancak işçiler bugüne kadar verilen sözlerin tutulmadığını, her görüşme sonrasında “bu kez yatıracağız” diyerek kendilerini oyaladıklarını anlatıyorlar.

Eylemin ikinci gününde, eyleme katılan işçi sayısı arttı. Ayrıca İşçi Emekçi Kadın Komisyonları, fabrika önünde bir etkinlik düzenledi ve şu açıklamayı yaptı:

“Alacaklarımızı parça parça istemiyoruz. Eğer haklarımızı vermiyorlarsa, birliğimizle kazanırız. Bize ‘dava açın’ diyorlar; bu bizleri oyalamaktır. Biz direnerek kazanacağız. Dün işçileri muhatap almayanlar, direniş başlayınca muhatap aldı ve bazı alacakları yatırdı. Biz birliğimizle kazanacağız.”

Sonrasında fabrika önünde basın açıklamaları, nöbet sürdürülmesi, ayrıca Dardanel’in Tarabya’daki şirket merkezi, Sancaktepe’deki deposu gibi bazı noktalarda eylemlerin yapılması ile direniş büyüdü.

“Bi’ ton gurur, bi’ ton direniş” sloganıyla sürdürülen direnişin 15. gününde, talepleri kabul edilen, kıdem tazminatlarının tamamını alan kadın işçiler direnişi bitirdi.

İsviçre’de Newroz coşkusu

İsviçre’nin Basel kentinde 20 Mart günü Newroz kutlaması yapıldı. Meşaleli yürüyüş sonrası dev gibi ateş yakıldı. Yapılan konuşmalarda Newroz’un önemi anlatıldı. Halaylar ve türküler coşkuyu güçlendirirken, rengarenk giysili gençlerin halayları ilgiyle izlendi.

İsviçre PDD

BİRTEK-SEN Başkanı Mehmet Türkmen tutuklandı

Antep'te Sırma Halı işçilerinin eyleminde yaptığı konuşma hedef gösterilen **BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, 16 Mart günü tutuklandı.** Sırma Halı patronu Hanifi Şireci'nin şikayeti ile tutuklanan Türkmen cezaevine götürülürken "Sırma Halı işçilerini yalnız bırakmayın" dedi.

BİRTEK-SEN tarafından yapılan sosyal medya paylaşımında şunlar söylendi: "Katilleri, hırsızları, işçiyi öldürenleri yargılamayanlar Genel Başkanımız Mehmet Türkmen'i mahkeme çıkışında kelepçe ile götürdü. Savcılığın değil, bizzat Hanifi Şireci tarafından, patron tarafından verilmiş bir karardır. Genel Başkanımızın da çağrısı ile bütün işçi emekçileri Sırma Halı işçileri ile, Mehmet Türkmen ile dayanışmaya çağırıyoruz. Bu hukuksuzluğa bir an önce son verilsin. Mehmet Türkmen serbest bırakılsın."

Antep-Başpınar'da Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren Sırma Halı fabrikası, yıllardır ücret sorunları, iş cinayetleri, mobbing ve hak gaspları nedeniyle gündemden düşmüyor. İşçiler son olarak Mart ayının ilk haftasında, ücretlerinin geç yatırılması ve zam farklarının ödenmemesi nedeniyle iş bırakma eylemi başlattılar. Yaklaşık 400 işçinin katıldığı eylem kapsamında, Balıklı Meydanı'nda basın açıklaması düzenlendi. Basın açıklamasında Türkmen şunları söylemişti:

"Bu ülkeyi, bu kenti yönetenler ve onlarla iş birliği yapan patronlar, ramazan başından beri hayırseverlikleri ile övünüyorlar. Ülkeyi yönetenler, her gün yoksulların yer sofralarında oturma pozu veriyorlar. Onları Sırma Halı işçilerinin sofralarına çağırıyoruz. O sofralara oturanlar, işçiyi kuru ekmeğe muhtaç edenlerdir. İşçiler aylardır maaşlarını düzenli alamıyorlar. Fazlasını değil, sadece maaşlarının zamanında yatırılmasını istiyorlar. Karşılığında tehdit mesajları alıyorlar. İşçiler bir gün fatura ödemese üstüne faiz geliyor ama işçiyi geç ödenen para aynı para. Bu

ülkeyi var edenler, sırtında taşıyanlar, fabrikalarda çalışan işçilerdir.

Haksızlığa karşı sesini duyurmak için toplanıyor, ama etrafında yüzlerce polis oluyor. Neden işçiler basın açıklaması veya yürüyüş yapmak istediğinde, önüne bu kadar polis diziliyor? Barikatları işçilere değil, patronlara kurun. Bu öfke birikiyor. Bu adaletsizliğe her gün yenilerini ekleyerek, işçilerin yüreğinde öfke ve isyan biriktiriyorsunuz. Yapmayın, altında kalırsınız. İşçinin mesai ve zam farklarını bir an önce ödeyin. İşçileri tehdit etmekten vazgeçin. İşçileri insan yerine koymayı öğrenin."

Savcılık, bu konuşma nedeniyle Türkmen'i önce "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlaması ile gözaltına aldı; sonrasında "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yaymak" suçlamasından tutuklamaya sevketti.

Türkmen yine işçi eylemleri nedeniyle Şubat 2025'te gözaltına alınmış, 36 gün hapis yattıktan sonra 24 Mart 2025'te tahliye edilmişti. Bugün yine sendikal faaliyetleri ve işçi direnişleri nedeniyle tutuklandı.

Mücadeleci sendikalardan Mehmet Türkmen için eylem

18 Mart günü, mücadeleci sendikalar tarafından Mehmet Türkmen'in tutuklanmasını protesto etmek için İstanbul Cevahir AVM önünde basın açıklaması gerçekleştirildi.

Bağımsız Emek, Dgd-Sen, Dev Tekstil, Dev-Turizm İş, Dev-Yapı-İş, Emekliler Dayanışma Sendikası, Enerji-Sen, İnşaat-İş, Katar-Sen, Limter-İş, Otis, Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, Ptt-Sen, Tehis, Tomis, Tss-İş, Yapı Yol-İş tarafından organize edilen basın açıklamasında "Mehmet Türkmen'in sermaye sınıfının talepleri doğrultusunda tutuklandığı, işçi ve emekçilerinin haklarını savunmanın suç haline getirildiği, ekonomik krizin tüm yükünün işçi sınıfının omzuna yıkıldığı, işçilerin ve sendikalarının direnişlerinin suç kabul edildiği" vurgulandı. Mehmet

Türkmen ve tutsak Limter-İş yöneticileri nezdinde sendikal mücadelenin suç olmadığı ve serbest bırakılmaları gerektiği belirtildi.

Basın açıklamasına gençlik örgütleri de destek verdi.

Katledilen öğretmen için ÖĞRETMEN NÖBETİ

Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, İstanbul Çekmeköy'de bir öğrencinin bıçaklı saldırısı sonucu hayatını kaybeden meslektaşları Fatma Nur Çelik için, 6 Mart Cuma günü 18:30-22:00 saatleri arasında İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü önünde nöbet eylemi yaptı.

Öğretmenler saat 18:30'da Sultanahmet Parkı'nda toplanmaya başladı. Eylem başlamadan önce polis "3 Mart günü yapılan iş bırakma eyleminde de müdürlüğün önüne izin verilmediğini, eylemin parkta yapıldığını; müdürlüğün önü açılsın diye diğer sendikalar ve kurumlar için emsal olacağını ve izin vermeyeceklerini" söyledi. Öğretmenler eylem kararından geri adım atmadılar. Basın açıklamasını ve nöbeti İl Millî Eğitim Müdürlüğü önünde yapacaklarını söylediler.

Kararlı davranan öğretmenler, "Öğretmeni ve Öğretmenliği Yaşatacağız" yazılı pankart açarak Sultanahmet parkından İl Millî Eğitim Müdürlüğü önüne yürüdü. Pankart müdürlüğün demirlerine asıldı. Bu sefer de "kamu kurumlarına pankart asılamayacağını ve pankartı indireceklerini" söyledi polisler. Bu esnada müdürlüğün duvarları gerici ramazan etkinlikleri pankartlarıyla doluydu. **Öğretmenler yine geri adım atmadılar ve astıkları pankartı indirtmediler. Kısa süreli gerginliğin ardından polis çekildi ve basın açıklaması okundu.** Açıklamayı kısaltarak yayınlıyoruz:

"Bugün burada yalnızca bir meslektaşımızı anmak için değil, artık tahammül edilemez hale gelen bir düzene itiraz etmek için nöbetteyiz.

Görevi başında hayatını kaybeden meslektaşımız Fatma Nur Çelik'i saygıyla anıyoruz. Onun ölümü ne yazık ki ilk değildir. Ancak son olmasını istiyoruz.

Bugün burada özellikle bir gerçeği de görürüz kılmak istiyoruz:

Özel sektörde çalışan öğretmenler ne cenazeye katılabildi ne de iş bırakabildi. Çünkü özel eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin sendikal hakları gasp edilmektedir. Grev hakları yoktur. Öğretmenler torba iş koluna mahkûm edilmiş durumdadır. Bu nedenle özel sektörde çalışan öğretmenlerin geleceği de, iş güvencesi de patronların iki dudağı arasındadır.

(...) Bugün okullarda güvenlikten temizliğe kadar pek çok temel ihtiyaç döner sermayeden, velilerden ve bağışlardan karşılanmaktadır. Eğitim emekçileri her gün daha fazla yükün altında ezilirken, her yıl bütçede eğitime "aslan payı ayrıldığı" yönünde yapılan açıklamalar gerçeklerle örtüşmemektedir.

Öğretmenlerin güvenceli çalıştığı, okulların güvenli olduğu, eğitim emekçilerinin değersizleştirilmediği ve öldürülmediği bir eğitim sistemi istiyoruz.

Bugün tuttuğumuz nöbet bir yas nöbetidir. Ama aynı zamanda bir mücadele nöbetidir. Meslektaşımız Fatma Nur Çelik'i unutmayacağız. Onun anısını yaşatmak ve bir öğretmenin daha hayatını kaybetmemesi için mücadelemizi sürdüreceğiz."

Eylem boyunca "Öğretmen Düşmanı Yusuf Tekin İstifa", "Güvenli Okul, Güvenceli İş", "Çalışırken Ölmek İstemiyoruz", "Patronların Bakanı Yusuf Tekin İstifa" sloganları atıldı. Eyleme Eğitim-Sen İstanbul 7 Nolu Şube de destek verdi.

Bir eğitim emekçisi

Sefaköy şehitleri için anma yapıldı

Sefaköy Direnişi, 12 Eylül karanlığının en koyu günlerinde, karanlığı yaran bir şimşek oldu. 24 Mart 1983'te, Sefaköy'de kuşatılan bir evde, polisle yaşanan çatışmada, biri başkomiser üç polis öldürülür; Mehmet Ali Doğan ile Aslan Tel şehit düşer. Aynı çatışmada evden uzaklaşmayı başaran İsmail Cüneyt ise, 9 ay sonra yakalanır; yakalandığı gece Gayrettepe işkencehanesinde infaz edilir.

Sefaköy Direnişi'nin yıldönümünde, Mehmet Ali Doğan'ın mezarı başında, Sefaköy şehitlerini andık. Saygı duruşunun ardından, yaşanan direnişin önemi ve şehitlerimizin nitelikleri anlatıldı.

Küresel dengeleri değiştiren İRAN SAVAŞI

ABD ve İsrail'in İran saldırısının başlamasının üzerinden yaklaşık 4 hafta geçti. 27 Şubat günü Cenevre'de İran-ABD görüşmelerinin olumlu geçtiği haberleri yapılmışken, ertesi günü ABD ve İsrail, İran'a füzeler göndererek cehennem kapılarını açmıştı.

ABD emperyalizmi ile İsrail siyonizminin hedefleri hızlı ve kolay bir zaferdi: Yoğun bombardıman, yönetim kademesinin öldürülerek devlet mekanizmasının çözülmesi, zaten bir süredir ayaklanma halinde olan İran halkının direnişi ile rejimin yıkılması...

Ancak kolay zafer beklentisi hızla büyük bir moral bozukluğuna dönüştü.

II. Emperyalist Savaş'tan sonraki en kapsamlı savaş

İran, önceden hazırlandığı belli olan **karşı saldırı planını hızla hayata geçirdi; yönetici kayıpları bu kadar büyük olmasına rağmen devlet mekanizmaları işlemeye devam etti; anti-ABD bilinci, rejime olan öfkesinden daha yüksek olan kitleler ayaklanmadı...** Üstelik İran, Haziran 2025'te saldırıya uğradığında "diplomasi" kapısını kapatmamak için, güçlü bir karşılık vermekle birlikte kontrollü davranmıştı; şimdi ise her saldırıya hemen ve "orantılı" biçimde cevap veriyor; misilleme gücü ve kararlılığı ile saldırganları şaşırtıyor.

İran'ın, hemen saldırının ilk saatlerinden itibaren başlattığı karşı saldırı, İsrail'in yanısıra dokuz ülkedeki ABD üslerini, bu ülkelerdeki stratejik noktaları (Suudi Arabistan'ın en büyük rafinerisi Ras Tanura, Katar'ın LNG tesisi, Dubai Havalimanı vb.) vurması ile, savaşın rengi çok hızlı değişti.

İran Savaşı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan bu yana, en çok ülkenin kendi topraklarında savaşa dahil olduğu ilk savaştır. Uzun menzilli füzeler ve dronlar sayesinde binlerce kilometrelik bir alanda, ABD hariç 11 ülke (İsrail'in vurduğu İran ve Lübnan, İran'ın vurduğu İsrail, Irak, Katar, Bahreyn, Kuveyt, Umman, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün. Ayrıca İngiltere toprağı sayılan ve ABD üssü barındıran Diego Garcia adasına da İran füze fırlattı) doğrudan savaşın bir parçası oldu. Doğu Akdeniz'den Hint Okyanusu'na kadar çok geniş bir alanda, 11 ülkeyi aynı anda ve doğrudan "cephe hattı"na dönüştüren İran Savaşı, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan bu yana, en kapsamlı savaşa dönüştü.

Bu süreçte Türkiye ve Azerbaycan'a da füzeler düştü. Ancak İran bu ülkelere füze atmadığını açıkça söyledi. Keza Türkiye'ye düşen füzelerin, İran değil İsrail yönünden geldiğine ilişkin haberler de basında yer aldı. Bu koşullarda füzelerin, Türkiye ve Azerbaycan'ı İran'a karşı savaşa sokmak isteyen "dış ya da iç güçler" ürünü olarak düştüğünü

söylemek mümkün.

ABD ve İsrail, İran'a saldırının daha ilk gününde bir okulu vurdukları için tepki çok yükselmişti. Sonrasında İran'ın pek çok stratejik öneme sahip noktası

vuruldu. Ancak İran da, İsrail ve ABD'ye oldukça ciddi zararlar verdi. İsrail'de Dimona Nükleer Araştırma Merkezi, Nevatim Hava Üssü, Hayfa Elektrik Santrali, Herzliya Atık Su Arıtma Tesisi gibi son derece önemli noktaları vurdu. ABD'nin kaybı ise daha büyüktü. İran, bölge genelinde ABD askeri birliklerinin konuşlu olduğu en az 27 askeri üs ve tesisi, birden fazla vurdu, bunlardan en az 17'si ciddi hasarlar aldı. Keza ABD'nin Irak ve Suudi Arabistan büyükelçilikleri ile Erbil'deki diplomatik tesisi, yine birden fazla vuruldu. ABD'nin en büyük uçak gemisi USS Gerald R. Ford'da çıkan ve 30 saat boyunca söndürülemeyen yangın da ayrı bir tartışma konusu oldu. Hint Okyanusu'nda bulunan ve resmi olarak İngiltere toprağı sayılan, aynı zamanda bir ABD üssünü barındıran Diego Garcia'ya dönük füze saldırısı ise ABD'nin savunma füzesi ile imha edildiği için üsse ulaşamadı. Ancak İran'ın artık 4 bin km mesafedeki bir üssü vurma hedefi-kapasitesi oldukça büyük bir yankı yarattı.

ABD'nin "müttefiki" olmak

ABD'nin bu savaşta askeri tesislerinin yanısıra prestiji, siyasal önderliği ve "müttefiklik" ilişkisi de önemli darbeler aldı.

İlk darbe, Avrupalı emperyalistlerden geldi. **ABD'nin en önemli ittifak örgütü olan NATO ve Avrupalı emperyalistler, Trump'ın çağrılarına rağmen bu savaşa katılmadıkları için, ağır sözlerle, hakaretlerle, küçümsemelerle karşılaştılar.** Trump internette "*yanımızda olmayan NATO müttefikleri korkaktır*" paylaşımını yaptı. ABD desteği olmadan NATO'nun "*bir hiç olduğunu*" savundu ve "*ABD olmasa NATO sadece kağıttan bir kaplandır*" dedi; "*NATO'dan ayrılmak için Kongre'ye ihtiyacım yok, bu kararı ben verebilirim*" sözleriyle NATO'dan ayrılmakla tehdit etti; "*Bize destek vermeyenleri çok karanlık bir gelecek bekliyor*" diyerek esti gürledi. NATO üyesi emperyalist ülkeler, bu tehditlere karşılık alttan alan ve temkinli yanıtlar verdiler.

Aslında **İran'ın bu savaştan güçlenerek çıkmasını AB emperyalistleri de istemiyor;** çünkü bu güçlenmenin dünyadaki tüm siyasi-ekonomik-askeri dengeleri değiştireceğini biliyorlar. Ancak **ABD'nin, onların desteğini ve onayını almadan başlattığı bu savaşın figüranı olmak da, İran'ın hedefi haline gelmek de, hazır olmadıkları bir savaşa girmek de istemiyorlar.** Bu tabloya, Ukrayna konusunda ABD'nin AB emperyalistlerini yoksayan ve Rusya ile Ukrayna'nın toprakları üzerinden pazarlık yapan tutumuna duydukları tepkiyi de eklemek gerekiyor. Bu koşullarda İngiltere,

Fransa ve Almanya'nın yaptığı ortak açıklamada, savaşa katılmayacakları anlamına gelen ifadeler kullanıldı; ama bu arada ABD ve İsrail'i değil, İran'ı kınamayı ihmal etmediler. Savaşın ilerleyen seyri içinde Avrupalı emperyalistlerin tutumunu farklılaştırabilir elbette; ancak şu koşullarda, bekleme, seyretme ve savaşa doğrudan girmeme tutumunda oldukları çok açık.

NATO üyesi olan İspanya'nın açıkça savaş karşıtı tutumunu ilan etmesini de ayrıca belirtmek gerekiyor.

ABD'ye güvenmenin bedelini ödeyen, "müttefiklik" ilişkisinin darbesini yiyen ise Körfez ülkeleriydi. ABD'ye üs sağlamanın maliyeti, her biri açısından çok yüksek oldu. Körfez ülkelerinin ekonomik ve siyasi olarak ayakta kalmasını sağlayan en önemli unsur olan petrol tesisleri ve ihracatları artık "topun ağzında"! Bazılarının üretim tesisleri vuruldu, diğerleri de bunun korkusuyla yaşıyor. Körfez ülkeleri için petrol kadar önemli olan temiz su arıtma tesislerinin tehdit altında olması ise, bir başka hayati sorun. ABD ile milyarlarca dolar ödeyerek kurdukları "güvenlik" ilişkisinin, bugün gerçek bir güvenlik sağlamadığını; tersine güvenlik amacıyla topraklarına kurulan ABD üslerinin kendilerini hedef haline getirdiğini gördüler. İran füzelerini durdurmak için savunma sistemlerinin neredeyse tamamını erittikleri için, daha da güvensiz hale geldiler. Dubai gibi, "güvenli ve lüks" imajı ile tüm dünyada zenginlerin çekim merkezine dönüşen bir yerde, özellikle milyarderlerin kaçışların başlaması ise, ekonomik zararı katlayan bir unsur oldu.

Körfez'deki krizi artıran bir başka unsur da şu: **Tarım ya da sanayi üretimi yok denecek kadar az olan bu ülkeler, yoksulluğu petrol gelirleri ile finanse ederek, halkın yaşamını sürdürmesini sağlıyorlar. Petrol ihracatına inen darbe,**

ABD'nin İran saldırısı protesto edildi

İstanbul Emek Barış Demokrasi Güçleri'nin çağrısıyla 6 Mart günü İsrail Konsolosluğu'nun önünde eylem yapıldı. Levent Metro çıkışında toplanan kitle, sloganlar ve ajitasyon konuşmalarıyla yürüyüş başlattı. Yürüyüş boyunca, "İran halkı yalnız değildir" "Katil ABD Ortadoğu'dan defol" "Katil İsrail Ortadoğu'dan defol", "Emperyalistler, işbirlikçiler 6. Filoyu unutmayın" "Emperyalistler yenilecek, direnen halklar kazanacak" sloganları atıldı. Yaklaşık 1 km yürüyüşten sonra, İsrail Konsolosluğu önünde açıklama yapıldı. Açıklamada, emperyalist ABD ve Siyonist İsrail'in saldırısı protesto edildi, İran halklarıyla dayanışma içinde olunacağı belirtildi. Açıklamadan sonra eylem sonlandırıldı. Kurumlar eyleme flamalarıyla katıldılar.

kitlelerin doğrudan ve hızlı yoksullaşmasını da beraberinde getirecek. Halkın öfkesinin devletlere yönelmesine neden olacak bu durum Körfez sermayesini fazlasıyla tedirgin ediyor. Tüm bu etkenler, ABD'nin talebine rağmen Körfez ülkelerinin İran'a dönük saldırıya geçmesini engelliyor. İran ise, bu ülkelere attığı füzelerin hedefinin ABD olduğunu, bu ülkelerle savaşa girmeye niyetinin olmadığını her defasında vurguluyor.

Asya-Pasifik bölgesi de, İran savaşıyla doğrudan etkilendi. Ortadoğu'daki radarları ve savunma sistemleri vurulmuş olan ABD, buraya konuşlandırdığı savunma sistemlerine el attı. Güney Kore'ye yerleştiği radar ve savunma sistemleri Ortadoğu'ya taşıdı; Japonya'ya konuşlandırdığı iki savaş gemisini Ortadoğu'ya doğru harekete geçirdi. **ABD, Ortadoğu'da zayıflayan kendi güvenliğini artırmaya çalışırken, Asya'daki "müttefikleri"ni, Kuzey Kore, Çin ya da Rusya'dan gelebilecek saldırılar karşısında yalnız bırakmış, kendi kaderlerine terketmiş oldu.** Dahası Trump, Japonya Başbakanı'nın 19 Mart'ta yaptığı ABD ziyareti öncesinde, Güney Kore ve Japonya'nın Ortadoğu savaşına donanma göndermesini istedi.

İran savaşında ABD'nin kendi askeri üslerini bile koruyamadığı görüldü. Bu durumda, ABD ile işbirliği yapan ülkeleri koruma kapasitesi de tartışmaya açıldı. **Bu savaş ABD'nin kazanımı ile bitse bile; sadece askeri üslerindeki değil, işbirlikçileri ile kurduğu ilişkideki hasarın da tamir edilmesi kolay olmayacak.**

Türkiye'nin bu savaşta tutumu ise değişti. Erdoğan, başlangıçta tıpkı ABD gibi, kolay bir savaşa olacağını düşündü. **Türkiye'nin bu savaşa katılması konusunda ABD ile bir pazarlık yapılmış olması yüksek ihtimal.** İlk günlerde Türkiye'ye peşpeşe düşen füzeler üzerinden de savaşa girme

konusu tartışıldı. Keza Türkiye'deki üslerin İran'a karşı kullanılıp kullanılmadığı da hep tartışma konusu oldu. Ancak İran'ın dirençli çıkması, Türkiye'nin hızını kesti. Buna rağmen 19 Mart 2026'da, Suudi Arabistan'da düzenlenen, 12 Arap ve Müslüman ülkenin katıldığı toplantıda çıkan ve "İran'ın kınanması" çağrısı yapan bildiriye Türkiye'nin de imzası vardı. Son olarak ABD'nin çağrısı doğrultusunda İran ile "arabuluculuk" rolünü üstlenmeye çalışıyorlar. İran'la kurduğu ekonomik bağlar ve bu savaşta gösterdiği direniş, Türkiye'nin savaşa girmesini engelledi; ancak Erdoğan, ABD'nin savaş politikalarına entegre biçimde davranmaya devam ediyor.

İran'ın beklenmedik direnişi

İran, 2010'ların başlarından itibaren Suriye savaşının devam ettiği süreçte, üç cephede birden savaşıma kapasitesi olduğunu göstermişti. Suriye'de, Irak'ta cihatçı çetelere karşı, Yemen'de ise Suudi Arabistan'a karşı bir savaş verebiliyordu. Bu savaşlarda "kazanan" olmaktan çok, "karşı tarafın kazanmasını engelleyen" konumundaydı; ancak bu bile, gelişkin bir askeri kapasite ve savaş gücünü gerektiriyordu.

Sonrasında verdiği kayıplarla İran'ın zayıfladığı görüldü. Bir taraftan kendi komutanlarının öldürülmesi, diğer taraftan İsrail'in Lübnan'da Hizbullah'a ve Gazze'de Hamas'a karşı imha saldırısı, İran'ın direniş odaklarına da darbe vurmuştu. Son olarak Haziran 2025'teki savaşta, ABD ve İsrail'in saldırılarına misilleme yapmasına, Demir Kubbe'yi sayısız kez etkisizleştirerek İsrail'i vurmasına rağmen, temkinli bir tutum izliyor; asıl olarak diplomasi masasında çözmeye çalışıyordu.

Bu savaş ise, İran'ın yeniden yükselişini gösteriyordu.

Birincisi, İran için artık "ölüm-kalım savaşı"

sözkonusuydu. Diplomasi yürütebileceği, kaçınabileceği bir alan kalmamıştı. Ya ABD'nin saldırılarına teslim olacaktı ya da tüm gücüyle saldırıya geçecekti. "Artık kırmızı çizgimiz yok" diyen İran, tüm gücüyle saldırıya geçti.

İkincisi, savaş planının çok iyi ve çok yönlü hazırlandığı ortaya çıktı. Yöneticiler peşpeşe öldürülmesine rağmen, İran'ın savaş gücü azalmadı. Önceden hazırlanmış olan plan kademeli olarak hayata geçirildi. Bir anda her tarafa saldırmak biçiminde değil, ne zaman komşu ülkelerdeki askeri üslerin vurulacağı, ne zaman Hürmüz Boğazı'nın kapatılacağı, ne zaman su arıtma tesislerinin hedef alınacağı gibi unsurlar etraflıca planlanmış olduğu için, savaş sertleştikçe İran da sertleşti; tüm kurşunlarını bir defada tüketmedi. Özellikle Hürmüz Boğazı'nın kapatılması ve geçmek isteyen ABD yanlısı gemilere ateş açılması; ABD'nin "hayalet uçak" olarak çok önemsendiği F-35'lerden birinin İran tarafından vurulması;

İran'ın 4 bin km uzaklıktaki bir hedefe atış yapması gibi unsurlar, İran'ın etkili bir askeri hazırlık yaptığını gösteriyordu.

Üçüncüsü, İran'ın önderlik ettiği "direnış cephesi"nin çok güç kaybettiği biliniyordu; ancak savaş başladıktan sonra, onlar da kendi alanlarında savaşa dahil oldular. Hizbullah yeniden İsrail'i vurmaya, her gün onlarca saldırı gerçekleştirmeye başladı. Savaşın Lübnan'a da taşınması, İsrail açısından cepheyi genişleten bir etki yarattı. Irak'ta İran destekli güçler ABD'nin askeri ve diplomatik noktalarını vurdu. Anbar'da hava üssü, Erbil'de ve Bağdat'ta askeri tesisler birçok defa hedef alındı. Erbil'deki ABD Konsolosluluğu'nun yanısıra Bağdat'ta Yeşil Bölge'de bulunan ABD elçiliği de sürekli saldırıya uğradı. Yemen'de de Husiler'in Suudi Arabistan'a çeşitli saldırıları oldu. Husiler'in Kızıldeniz'in girişine hakim bir noktada "Bab'ul Mendeb Boğazı"nı kapatamasa bile, buradan geçen gemilere saldırılar düzenlemesi ihtimali de sözkonusu.

Dördüncüsü, Çin'in ve Rusya'nın İran'a istihbarat desteği sağladığı yönünde haberler çıktı.

"Mossad'ın tam bir kontrolü altında" olduğu iddia edilen İran'ın, ABD'li askerlerin kaldığı otelleri bile tespit ederek vurması büyük bir şaşkınlık yaratmıştı. Sonrasında bölgeye ilişkin çok etkili bir istihbarat kullandığı ortaya çıktı. Özellikle Çin'in ABD askeri hedefleri konusunda kendi uydu bilgilerini İran'a verdiği görülüyor. Çin gemilerinin İran balistik füzelerine yakıt için gereken malzemeyi, füze parçaları ve elektronik donanımları İran'a taşıdığı; Çin'e ait BeiDou uydu sistemine İran'ın tam erişiminin bulunduğu; Çin istihbarat gemilerinin ve uydu platformlarının Umman Körfezi çevresindeki ABD gemi hareketlerine ilişkin bilgi verdiği yönündeki haberler basında yer aldı.

Rusya ise İran'a verdiği hava savunma sistemleri ile İran'ı koruyor; Suriye'deki radar üsleri üzerinden ABD donanmasının hareketlerini İran'a bildiriyor ve çeşitli elektronik sistemlerini İran'ın kullanımına açıyor.

Beşincisi, ABD'nin en büyük hedefi olan "İran'ı içten çökertme" planı hayata geçmedi.

Son aylarda ayaklanmalarla İran rejimine tepki gösteren halk, ABD emperyalizmi ile işbirliğine yanaşmadı. Rejimin ekonomik ve siyasi baskılarına hala büyük bir öfke duyuyorlar; ancak ABD emperyalizminin sömürücü yüzünü de iyi tanıyorlar.

Yanısıra, dünya halklarının da İran halkının yanında olduğunun altını çizmek gerekiyor. **Dünyanın dört bir yanında ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizmine karşı eylemler yapılıyor, elçilikler önünde protestolar gerçekleştiriliyor.**

Tüm bu koşullarda ABD'nin bu savaşta çok zorlandığını, çok darbe aldığını ve "kaçış yolu" aradığını görmek mümkün.

Trump hemen her gün "İran'la görüşüyoruz", "İran görüşmek istedi, görüşeceğiz", "İran nükleer silaha sahip olmamayı kabul etti", "İran'la anlaşmaya çok yakınız" gibi açıklamalar yapıyor. Ancak bunların her biri, gerçekte ABD'nin bir çözüm arayışını

ABD Konsolosluluğu önünde protesto

NATO ve Emperyalist Savaş Karşıtı Birlik (NESKB), 15 Mart günü İstanbul'da ABD Konsolosluluğu önünde eylem yaptı. İstinye-Tersane durağında toplanan kitle, konsolosluluğun önüne kadar sloganlarla yürüdü. Yürüyüş boyunca NATO ve emperyalist savaş karşıtı sloganlar coşkulu biçimde atıldı. "Kahrolsun ABD emperyalizmi", "Emperyalistler işbirlikçiler yenilecek, direnen halklar kazanacak", "İran halkı yalnız değildir", "NATO'dan çıkılsın, üsler kapatılsın" en çok atılan sloganlar oldu. Konsolosluk önüne gelindiğinde, burada ajitasyon konuşmaları yapıldı ve NESKB'nin hazırladığı ortak açıklama okundu. Kitlesel geçen eylem, savaş karşıtı sloganlarla bitirildi.

ve savaşı bitirme çabasını ifade ediyor. Son olarak 24 Mart günü 15 maddelik bir "ateşkes" teklifi yaptı. Bu teklif, karşılıklı saldırıların derhal durdurulması ile başlayıp, "İran'ın nükleer silah geliştirme çabalarından tamamen vazgeçmesi" gibi maddelerle dolu. Teklifin özü, İran'ın asla kabul etmeyeceği şartları dayatırken, ABD'nin soluklanmasını sağlamak üzerine kurulu.

İran ise, bugün yapacağı herhangi bir ateşkes ve barış görüşmesinin sadece ABD ve İsrail'e zaman kazandıracağını, bir süre sonra yeniden ve daha güçlü bir saldırı ile karşı karşıya kalacağını biliyor. Bu nedenle **çok daha ciddi şartlar ileri sürüyor. 28 Şubat'ta başlayan saldırılar nedeniyle savaş tazminatı ödenmesi; mevcut nükleer ve ekonomik tüm yaptırımların koşulsuz olarak kaldırılması; ABD'nin bölgedeki askeri varlığının sonlandırılması ve İran sınırına yakın askeri üslerin tamamen kapatılması; nükleer programının barışçıl amaçlarla devam etme hakkı; iç işlerine müdahale edilmemesi...**

İran bu şartlar kabul edilmeden savaşı durdurmayacağını açıklıyor. Ancak bu şartlar, ABD'nin Ortadoğu hegemonyasından vazgeçmesi anlamına gelecek. Bu koşullar, savaşı her iki taraf için de "ölüm-kalım" savaşına dönüştürüyor.

ABD'nin handikapları

ABD emperyalizmi, içeride ve dışarıda çok fazla sorunla boğuşuyor. **Trump'ın ülke içindeki halk desteği zaten zayıf. Bu zayıflık, 2026 Ocak ayında ICE (Göçmen Polisi) protestoları ile daha da büyüdü.** Minnesota'da bir ABD vatandaşının ICE tarafından vurularak öldürülmesinin ardından, New York'tan California'ya, Chicago'dan Seattle'a kadar ABD'nin pek çok eyaletinde kitlesel protestolar ve polis çatışmaları yaşanmıştı. Bu tabloya, Epstein dosyalarının ve bu dosyalarda Trump'ın varlığının yarattığı öfkeyi de eklemek gerekiyor. Böylece Trump'ın kitle desteğinin giderek düşmekte olduğunu söyleyebiliriz.

Ayrıca **savaşta ABD askerlerinin ölü ve yaralı sayısının tam olarak açıklanmadığı yönünde bir güvensizlik de kitlenin tepkisini büyütüyor. İran savaşı, petrol fiyatlarını yükselterek halkı doğrudan yoksullaştıracak, üstelik bir de cenazeler dönmeye başlayacak... Bu durumda ABD halkının savaş karşıtlığı da artacak.** ABD her ne kadar bölgeye binlerce asker sevk etmekte

olduğunu söylese de, kapsamlı bir kara hareketi ihtimali de azalıyor.

Üstelik bu arada dünya büyük bir petrol krizine ve bunun tetiklediği çok yönlü bir ekonomik krize doğru yuvarlanıyor.

Dünyadaki toplam ham petrol üretiminin yüzde 21'i, deniz yoluyla taşınan ham petrolün yüzde 35'i Hürmüz Boğazı'ndan geçerek dünyaya açılıyor. Savaş başladıktan sonra 1-24 Mart tarihleri arasında Boğaz'dan geçen gemi sayısı sadece 144. Bu rakam, savaş başlamadan önce günlük geçen gemi sayısına denk.

Bu durum, bütün dünyada yakıt, nakliye, genel olarak üretim ve özel olarak gıda üretimini (gübre eksikliği nedeniyle) doğrudan etkileyen bir tablo. Bundan ABD tekelleri de doğrudan etkilenecek.

ABD, savaşa başlarken Hürmüz Boğazı'nın kapatılması tehdidinin hayata geçmeyeceğini düşünmüştü; ancak tam tersi oldu. Üstelik bugün **İran, Boğaz'dan gemi geçirmek isteyen ülkelere çok ağır şartlar getiriyor:** 2 milyon dolar gibi çok yüksek bir geçiş ücreti (bu uygulama "İran'ın yeni egemenlik anlayışı" olarak tanımlanıyor) getiriyor ve güvenlik denetimlerini artırıyor. ABD ve İsrail bandıralı gemilere kesin yasak bulunuyor; onlar ödeme yapsa bile Boğaz'dan geçme hakkı vermiyor. **Körfez ülkeleri Boğaz'dan geçmek istiyorlarsa, ABD askeri üslerinin kapatılmasını istiyor. Hepsinden önemlisi, ödemelerin Çin Yuanı ile yapılmasını şart koşuyor.**

ABD hegemonyası, "petro-dolar imparatorluğu" olarak tanımlanır. Tüm dünyayı sarsan 1973 Petrol Krizi sürecinde, ABD'nin krizi fırsata çevirme ve dünya imparatorluğunu pekiştirme adımıdır bu. Buna göre **ABD, başta Suudi Arabistan olmak üzere Körfez ülkelerini koruma vaadine karşılık, petrolü dolar üzerinden dünyaya satmalarını ister. Böylece, petrol satın almak isteyen her ülke, dolara, yani ABD'ye bağımlı hale gelecektir.**

Şimdi İran'ın yuan ile ödeme dayatması, ABD imparatorluğuna inen en ağır darbelerden biridir. "Petro-dolar imparatorluğu"nun yerini "petro-yuan imparatorluğu"nun alması girişimidir. Ve İran'ın arkasında Çin'in olduğunun, bu savaşın Çin'in Ortadoğu'daki artan hegemonyasına karşı yürütüldüğünün en somut göstergesidir. Bu savaşta ABD'ni en çok sıkıştıran unsur da budur.

ABD emperyalizmi ve İsrail siyonizmi, Aralık 2024'te Suriye yönetiminin düşmesi ve HTŞ'nin iktidara gelmesi ile Ortadoğu'da yeni bir dönemin başladığını ilan etmişlerdi. Ardından üst üste gerçekleştirdikleri saldırılarda Hamas ve Hizbullah etkisizleştirilmiş, İran zayıflatılmıştı. Bu tablonun verdiği cesaretle İran'a karşı "nihai savaş"ı başlattılar. Hemen öncesinde Venezuela'nın devlet başkanının

kaçırılarak "sorunsuz" ve savaşız biçimde ele geçirilmesi, bu cesareti daha da artırmıştı.

Ancak **bugün savaş, artık İran'ı yenmekten ve ele geçirmekten çok uzaklaşmış durumda.** İran, ABD'nin hedeflediği gibi bir "ateşkes-savaşa ara verme" görüşmesini-anlaşmasını kabul ederse, yakın bir zaman sonra ABD ve İsrail yeniden ve çok daha güçlü biçimde saldırabileceklerini biliyor. Bu nedenle savaş kararlılığını sürdürüyor. Benzer bir durum Çin ve Rusya emperyalistleri için de geçerli. Suriye ve Venezuela gibi iki stratejik işbirlikçilerini kaybetmiş olan Çin ve Rusya, bugün İran'a verdikleri destekle, ABD'yi yıpratma savaşının bir parçası oldular.

ABD için ise mesele artık İran değil; ABD hegemonyasını, petro-dolar imparatorluğunu, dünya hakimiyetini sürdürüp sürdüremeyeceği gibi stratejik bir soruna dönüşmüş durumda. Bugüne kadar ekonomik ve siyasi olarak güçlenen Çin karşısında, askeri gücü ile karşı durabiliyordu. Ancak İran savaşı, askeri olarak da Çin'in gücünün boyutunu ortaya serdi.

Bu koşullarda ABD için iki seçenek görünüyor. Birincisi ve daha yüksek ihtimalli olanı, savaşı sertleştirecek adımlar atması. Kara hareketine başlamak ya da daha etkili saldırı araçlarını kullanmak olabilir. Ancak bunu yaptığında, tıpkı Vietnam'da olduğu gibi kendi bataklığını kurması ihtimali de oldukça yüksek. İkinci seçenek ise, İran'ın şartlarını tamamen olmasa bile belli düzeyde kabul ederek geri çekilmesidir. Bu ise, "dünya imparatorluğu tacı"nı, İran topraklarına bırakması anlamına gelecektir. **Her iki durumda da, hem ABD emperyalizmi için, hem de dünyanın geneli için, klasik söylemi kullanırsak "bir daha hiçbir şey eskisi gibi olmayacak"tır!**

25 Mart 2026 tarihinde internet sitemizde yayınlandı.

Cihan Alptekin mezarı başında anıldı

Mahir Çayan ve yoldaşları ile birlikte Kızılder'e'de, 30 Mart 1972'de şehit düşen Cihan Alptekin, Rize'nin Ardeşen ilçesine bağlı Yeniol Köyü'nde, 31 Mart günü mezarı başında anıldı.

C. Alptekin'in 54. ölüm yıldönümünde, yoğun yağışa rağmen 120 kişilik coşkulu bir kitle anma için toplandı. Anmaya, EMEP, Sol Parti, Halkevleri, DEM Parti, Emekli Meclisi ve PDD'nin yanı sıra, Ardeşen Belediye Başkanı da katıldı. Anmada yapılan konuşmalarda, direnişleri anlatıldı.

Fındıklı PDD

Mudanya'da savaş karşıtı eylem

Bursa'nın Mudanya ilçesinde, 14 Mart Cumartesi günü, Mudanya Demokrasi Platformu tarafından, 100 kişilik katılım ile "Emperyalist Savaşa Hayır" eylemi yapıldı.

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs'a sayılı günler kaldı. İşçi ve emekçiler açısından bu tarihsel güne, emperyalist savaşa, artan faşist saldırganlıkla, ağır sömürü ve soygun koşulları altında giriyoruz.

Buna karşın dünyanın dört bir yanında işçi ve emekçiler, ezilen halklar savaşa ve faşizme karşı sokaklara çıkıyor, öfkesini haykırıyorlar. Kapitalist-emperyalist sisteme karşı ekmeğini ve özgürlüğünü büyötmek için mücadele ediyorlar. Doğasına, yaşamına, emeğine sahip çıkıyorlar.

Savaşa karşı savaşalım!

Emperyalist savaş, ABD ve İsrail'in İran'a saldırısıyla birlikte tüm bölgeye yayıldı.

Esasında 20 yılı aşkın süredir bütün dünyayı kaplayan yeni bir emperyalist savaşın içindeyiz. **Birinci ve ikinci emperyalist paylaşım savaşından farklı olarak, gerileyen emperyalist ABD, büyüyen emperyalist Çin'i durdurmak için bu savaşı başlattı.**

ABD, dünya hegemonyasını yitirme korkusuyla, kendisine bağımlı olmayan ülkelere saldırıya geçti: Afganistan, Irak, Libya, Suriye, İran... Geçtiğimiz aylarda Venezuela başkanı Maduro'yu haydutça kaçırdı. Küba'ya dönük ambargo ve kuşatma artık "insani kriz"e dönüşmüş durumda.

ABD Başkanı Trump, bu saldırıları petrol şirketleri için yaptığını, kendileriyle "uyumlu" çalışacak bir hükümet istediğini açık açık söyledi. İran'da, Gazze'de çocukların öldüğü savaşı "eğlenceli" bulduğunu da... Emperyalist sistemin çürümüşlüğü, bugün Trump'ın kişiliğinde somutlanmıştır. Trump'ın yoz ve ahlaksız yaşamı, cahil, nobran ve her tür değerden yoksun kişiliği, saldırgan ve keyfi tutumu, tam da sistemin içinde bulunduğu duruma denk düşmektedir.

Fakat buradan **Trump gibi "deli" veya "çılgın" liderlerin savaşları çıkardığı sanılmamalıdır. Hitler için de aynı sözler söylenmiştir. Oysa bu liderlerin arkasında emperyalist tekeller vardır. Savaşın gerçek nedeni, bu tekellerin bitmek bilmez azami kar hırısındır.** Savaş dönemlerine uygun liderleri de bu tekeller işbaşına getirmektedir.

Tekeller için savaş, yeni sömürü ve soygun alanları, dolayısıyla azami kar demektir. İşçi ve emekçiler içinse, işsizlik, açlık ve ölümdür. Daha ağır sömürü koşullarında çalışmak, daha kötü koşullarda yaşamak demektir.

Onun için işçi ve emekçiler "savaşa karşı savaş"mak zorundadır. **Savaşı durdurmanın tek yolu, emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı mücadeleyi yükseltmektir.**

"*Ya devrimler savaşları önler, ya da savaşlar devrimlere yol açar.*" Emperyalist savaşların panzehiri devrimlerdir. Savaşları tümden bitirmek ve tüm dünyaya barışı getirmek,

Emperyalist savaşa, faşist saldırılara, ücretli köleliğe karşı

1 MAYIS'TA TAKSİM'E!

sınıfsız-sömürsüz bir dünya yaratmakla mümkündür.

Savaşın da krizin de faturasını çıkaranlar ödesin!

Savaş ve kriz, emperyalist-kapitalist sistemin yolaçtığı sonuçlardır. Emperyalist tekeller, krizlerini aşmanın son çaresi olarak savaşa başvurur. Onlara her zaman yeni sömürü alanları gerekmektedir. Bir yandan işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü ve soygunu artırır, bir yandan da "paylaşılmış toprakları yeniden paylaşmaya" girişir.

İran savaşı ile birlikte petrol fiyatları birden fırladı. Bu da otomatikman gıda başta olmak üzere tüm fiyatları arttırdı. Zaten açlık sınırının altında ücretle çalışan işçi ve memurlar, ölüm sınırında yaşayan emekliler, nasıl yaşayacaklarını bilemez oldular.

Temel tüketim maddelerinin hepsi zamlanırken, emeklilerin bayram ikramiyelerine "savaş var" denilerek zam yapılmadı. Evlerde yakılan doğalgazdan "devlet desteği"ni kaldırmaya hazırlanıyorlar. Zaten yüksek olan doğalgaz faturaları daha da artacak.

Son aylarda işçi kıyımında da artış var. Patronların "amentü"sü az işçi ile çok iş yaptırarak. Uzun işgünü saatlerinde ve iş cinayetlerinde Avrupa'da birinciyiz!

Savaşın ve krizin faturası işçi ve emekçilerin sırtına yıkılmaya başladı yine. Buna direnen işçilerin üzerine ise polis yolluyorlar. İşçinin haklarını savunan sendika başkanını tutukluyorlar. Gerçekleri halka ulaştırmaya çalışan gazeteciler hakkında davalar açıyor, hapse atıyorlar.

Ne savaşı ne de krizi işçi ve emekçiler çıkartıyor oysa! Savaşın da krizin de faturasını çıkaranlara ödetmek için, daha güçlü direnişlere, grevlere, militan gösterilere ihtiyaç var.

Faşist baskılara karşı birlik mücadele!

Savaşın ve krizin olduğu her dönemde faşizm yükselir. Faşist yönetimler baskı ve şiddeti artırırken, burjuva demokrasisine bile tahammül edemezler, birçok ülkede faşist partiler işbaşına gelir.

Bugün de benzer durumları yaşıyoruz. **İşçi ve emekçilerin büyük mücadelelerle elde ettiği hak ve**

özgürlüklerin birçoğu gaspedildi; seçme ve seçilme hakkı bile iyice göstermelik hale geldi. Parlamentonun görevleri budandı, Türkiye'de olduğu gibi kayyumlar dönemi başladı.

Erdoğan yönetimi düzen muhalefetine dahi tahammül edemiyor. İBB başkanı İmamoğlu ve 100'ün üzerinde belediye görevlisi halen tutuklu. Göstermelik yargılamalar devam ediyor... Tahliye olanlar bile görevine iade edilmiyor...

Sadece CHP'liler değil, birçok siyasetçi, gazeteci, öğrenci hapiste. Son günlerde bunlara yenileri eklendi. 19 Mart'ın yıldönümünde gösteri yapan öğrencilere polis vahşice saldırdı, bir kısmını tutukladı.

Cezaevlerinden cenazeler çıkmaya devam ediyor. **Hasta tutsaklar serbest bırakılmıyor, ölmeleri bekleniyor. Cezaevlerinde tutsaklar insanlık-dışı koşullarda kalıyorlar. "Kuyu tipleri" denilen hapishanelerde devrimci tutsaklar ağır tecrit altında ve gökyüzüne hasret bırakılıyor.**

Faşist-gerici yönetim, baskı ve şiddetle, yargı ve hapishaneyle muhaliflerini yok ederek ayakta durmaya çalışıyor. Kitle tabanını yitirdikçe saldırılarını artırıyor. Meşruiyetini ABD'de arıyor. Ona daha fazla bağımlı hale geliyor.

Faşizm kendi dışında herkese düşmandır! Faşizme karşı tüm güçleri birleştirmek ve

mücadeleye seferber etmek, faşizmi geriletmenin ve yıkmanın yegane yoludur.

NATO toplantısına izin vermeyelim!

Emperyalist savaşın tüm bölgemizi sardığı ve faşist yönetimin baskılarını arttırdığı bir dönemde **NATO toplantısı 7-8 Temmuz'da Türkiye'de gerçekleşecek!**

NATO, ikinci emperyalist savaş sonrası ABD'nin öncülüğünde "sosyalist kamp"a karşı kurulan emperyalist savaş örgütüdür. "Sosyalist kamp" dağıldıktan sonra da varlığını sürdürmeye devam etti. **ABD-AB emperyalistleri, yükselen Çin-Rus emperyalistlerine, asıl olarak da işçi-emekçi ve ezilen halkların mücadelesine karşı NATO'ya ihtiyaç duydular.**

ABD'nin önceki işgallerinde NATO üyesi ülkeler de savaşa dahil oldular. Fakat İran savaşında ABD ile birlikte savaşmaktan geri durdular. **Bunda İran'ın beklediklerinden daha dirençli çıkması, bölgedeki ABD ülerine saldırmasının rolü vardır. Daha önemlisi, NATO ülkelerindeki halkların savaş karşıtı gösterileridir.** Genel olarak dünya

halklarında ABD karşıtlığı alabildiğine artmıştır. Filistin ve İran savaşları bunu daha da yükseltti. Hükümetler, yükselen anti-ABD ve anti-savaş rüzgarından çekinmektedir.

Önce Birleşmiş Milletler, şimdi NATO kriz içindedir. İkinci emperyalist savaş sonrası kurulan bu kurumlar artık işlemez hale gelmiştir. Halklar nezdinde ise, hiçbir meşruiyetleri yoktur.

Bu koşullarda NATO'nun ülkemizde toplanmasına izin vermemek gerekir. "NATO'ya ve emperyalist savaşa karşı birlik"lerin oluşması, iyi bir başlangıçtır. Yaklaşık 20 yıl önce 2004 yılında İstanbul'daki

NATO toplantısında yapıldığı gibi bir "karşılaşma" hazırlıkları şimdiden başlamıştır. **Halkların katili NATO'ya geçit vermemek için eylemler yükseltilmelidir.**

1 Mayıs'ta TAKSİM'E!

1 Mayıs'a bu koşullarda giriyoruz. Emperyalist savaşa, faşist saldırılara, ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarına karşı işçi ve emekçilerin vereceği en iyi cevap, 1 Mayıs'ta hayati durdurmak, caddeleri ve sokakları doldurmaktır.

1 Mayıs, tüm işçi ve emekçilerin, ezilen halkların tek enternasyonal günüdür! Tüm dünyada işçi ve emekçiler, aynı yürek atışı, aynı heyecan ve öfkeyle sömürücülere, zalimlere karşı ayağa kalkıyor. Tek ses, tek yürek, tek yumruk oluyorlar.

1 Mayıs, bütün ülkelerde şehir meydanlarında kutlanıyor. Bizde bu meydanın adı Taksim'dir!

Ne kadar engelleseler de bu gerçeği değiştiremezler. Her yıl giderek artan sayıda kitlenin Taksim'e yürümesini durduramazlar.

İşçi sınıfı, sendikal bürokrasiyi aşmalı, tabanda kararlar alıp 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama iradesini ortaya koymalıdır. Keza "mücadeleci" bağımsız sendikalar ve sendika şubeleri şimdiden Taksim kararını açıklamalıdır.

Öğrenci gençlik, geçen yıl DİSK önündeki protestosu ve Taksim kararıyla göz doldurmuştu. Bu yıl daha örgütlü olarak Taksim kararını almalı ve kitlesel, militan biçimde Taksim'i zorlamalıdır!

Devrimci kurumlar, 1 Mayıs'ı

işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalara bırakma yanlılığından kurtulmalı, "kitlesellik" adına, sendikaların ve reformist partilerin kuyruğuna takılmaktan vazgeçmelidir!

2026 1 Mayıs'ının Taksim'de kutlanması, NATO başta olmak üzere emperyalist savaşa ve faşist saldırganlığa karşı verilecek en anlamlı yanıt olacak, mücadele grafiğini yükseltecektir!

Onun için **1 Mayıs ve Taksim'e dair genel geçer sözler söylemekten, sonra da sendikaların, reformist partilerin arkasına dizilmekten kurtulmak ve net biçimde "1 Mayıs'ta Taksim'e!" demek en doğrusudur!**

Kahrolsun emperyalist savaş!

Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Yaşasın 1 Mayıs!

30 Mart 2026

İstanbul'da 1 Mayıs

Kıpkızıl, kan kırmızı bayraklarımızın alevinden

Sarı korsan bir balon gibi soldu güneş,

Ciğerlerimizde şişen türküler ateş!

Kol-kola, düştük yola

Yedikule'den amele evleri

Sirkeci'ye dayandı,

Karagümriük kırmızıya boyandı.

Kasımpaşa tersaneyi yükledi sırtına,

Geçtik köprüden

Geliyoruz:

Yol ver bize Cadde-i Kebir!

Kaldırımları söken topuklarımızla

Tokatlıyan'da göbekli mebusları

tokatladık.

Osmanbey'in ensesine atladık!

Zifosladak Şişli'nin kadife mantosunu!

Bugün toz kondurmuyoruz keyfimize!

Bugün "Mayıs 1'!"

1 Mayıs'ta İstanbul

Bizim olmuş gibidir!

Hürriyet-i Ebediye tepesinde taş kesilen

Mahmut Şevket'in iskeleti!

Seni oraya diken sınıf

Zırnık kadar bile vermedi bize hürriyeti;

Yıkıl karşıımızdan!

Yangınları haykıran Yangın Kulesi tepeden

bakma bize

Bir gün elbet

Seni borazan yapacağız kendimize,

İstanbul'un ağız

Haykıracak kızıl inkılâbımız!

1925 – Nazım Hikmet

Türkiye’de uzun yıllardır 1 Mayıslar meydanlarda kutlanıyor.

1977 1 Mayıs’ında Taksim Meydanı’nda yapılan kutlamalarda 34 kişi yaşamını kaybetti, yüzlercesi yaralandı.

Bu tarihten itibaren Taksim, “1 Mayıs Alanı” olarak anılır oldu ve devrimci,

demokrat tüm kesimlerin ortak kararı haline geldi. Nitekim 1978 1 Mayıs’ı da Taksim’de kutlandı. Yani **‘77’den sonra Taksim, 1 Mayıs’lara kapanmadı. Ertesi yıl da Taksim’de ve büyük bir kitlelilikle kutlandı.**

Fakat 24 Aralık 1978 tarihinde gerçekleşen Maraş Katliamı sonrasında, İstanbul başta olmak üzere 13 ilde sıkıyönetim ilan edilince, sadece Taksim Meydanı değil, sıkıyönetim ilan edilen her yer 1 Mayıs’a kapatılmış oldu. Hatta **‘79 1 Mayıs’ında İstanbul’da “sokağa çıkma yasağı” konuldu. Fakat bu yasaklara rağmen 1 Mayıs’ı meydanlarda kutlama isteğini kıramadılar.** Revizyonist-reformist partiler ve sağcı-pasifist örgütler, devletin izin verdiği alanlarda 1 Mayıs mitingleri düzenlerken, komünist ve devrimciler korsan gösterilerle 1 Mayıs kutlaması yaptılar. Birinci gruptakiler, bırakalım Taksim’i, İstanbul’u terkettiler; sıkıyönetim ilan edilmeyen şehirlere taşındılar. Örneğin o dönem İzmir’de sıkıyönetim yoktu, TKP başta olmak üzere reformist partiler (kendilerine devrimci komünist diyen diğer birçok parti de) İzmir’i tercih etmişti. Keza Adana’da sıkıyönetim olduğundan Mersin’de yasal miting yapmışlardı.

Sonuçta **‘79 yılından itibaren 1 Mayıslar, yasalıcı-icazetçi anlayış ile fiili-meşru mücadelenin, reformizm ile devrimin çatıştığı, bunun en çıplak haliyle ortaya çıktığı bir gün haline geldi.** O yıldan sonra 1 Mayıs’ı Taksim’de ve meydanlarda kutlamak konusunda ısrar edenlerle, icazetçi yasal mitinglerde kutlamayı tercih edenler arasında bir ayrışma yaşandı ve halen devam ediyor.

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin ardından 1 Mayısların yeniden meydanlarda kutlanması, **‘88 1 Mayıs’ı ile başlar. Çok sınırlı bir Taksim zorlaması ve direnişi sözkonusudur; ancak “Salonlarda değil, meydanlarda” sloganıyla, dönemin değiştiğinin** ifadesidir. Elbette cezaevlerinde, kapalı mekanlarda 1 Mayıs kutlamaları yapılmıştır; ancak meydanlara taşınması 8 yıl sonra olacaktır. Bunda öğrenci gençliğin ve işçi hareketinin yeniden canlanmasının büyük bir rolü vardır.

1989 1 Mayıs’ında Taksim’in dört bir yanından alana girmek için yürüyüşe geçen gruplar, polisle saatlerce çatıştılar. 18 yaşında genç bir işçi olan Mehmet Akif Dalcı bu çatışmada şehit düşer. **Dalcı’nın cenazesi de ayrı bir kitle gösterisine dönüşür. 1990 1 Mayıs’ı da Taksim’e girmek isteyen gruplarla polis çatışması şeklinde geçmiştir.** Ağır yaralananlar, sakat kalanlar olmuş, binlerce kişi gözaltına alınmış, işkenceden geçirilmiştir. Fakat 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlamak isteyen kitle sayısında da büyük bir artış sözkonusudur. Ertesi yıl **1991 1 Mayıs’ında Saraçhane’de toplanan kitle, Unkapanı Köprüsü’ne doğru yürüyüşe geçer.** Caddeye ilk çıkan ve yürüyüşü başlatan ihtilalci komünistler oraç-çekimli bayrağı açarlar, ayrıca DSB pankartını taşırlar. Ardından binlerce kişi caddeyi doldurur. ‘91 1 Mayıs’ı kitleliliği, militanlığı ve devletin tüm önlemlerine rağmen pankartların açılıp önemli bir

1 Mayıs Alanı Taksim’dir ENGELLENEMEZ!

mesafenin yürünmesiyle tarihteki yerini alır.

‘88’den 92’ye uzanan yıllarda 1 Mayıs’lara damgasını vuran; devletin icazetini beklememek, alanları kendi gücüyle zorlamak, bedel ödemeyi göze alan bir kararlılıkla hareket etmektir. Tümüyle **devrimci ve komünistlerin inisiyatifinde gerçekleşen bu 1 Mayıs’larda, devletin saldırısı karşısında panik ve kaçış değil, aksine toparlanıp yeniden saldırmak vardır.** Gözaltına alınanların ezici çoğunluğu polis sorgusunda ifade vermemiş, mahkemelerde 1 Mayıs’ı savunmuşlardır.

1 Mayısların giderek artan kitleyle kutlanma isteğiyle **başedemeyen devlet, çareyi yasal mitinglere izin vermekte bulur.** Yani 1 Mayıs’ta yasal bir miting yapma hakkı bile fiili-meşru mücadeleyle ve Taksim’in zorlanmasıyla elde edilmiştir. Her zaman olduğu gibi fiili-meşru mücadeleyle yasallık kazanılmış, devlete geri adım attırılmıştır.

Cunta sonrası **1 Mayıs’ın ilk yasal mitingi 1992 yılında Gaziosmanpaşa’da gerçekleşti. Ardından 1993 yılında Türk-İş Abide-i Hürriyet’te, DİSK ise Pendik’te miting izni aldı** ve ‘93 1 Mayıs’ı İstanbul’da iki ayrı yerde kutlandı.

1994 ve ‘95’te mitingler Çağlayan’da yapıldı. ‘96 yılında ise Kadıköy’de yapılan mitingin ayrı bir yeri vardır. Kadıköy mitingi, o yılların en kitleli ve militan geçen 1 Mayıs’ı oldu; kürsü işgal edildi, devrimin kürsüsüne çevrildi. Ve ‘89’dan sonra üç işçi daha 1 Mayıs’ta şehit düştü.

Devlet 1 Mayıs’ın yasal mitinglerle kutlanmasına izin vermişti fakat onun içini boşaltmak için özel bir çaba harcıyor, buna direnenlere karşı da büyük bir şiddet uyguluyordu. **1997 ve ‘98’de Çağlayan’da gerçekleşen mitinglere damgasını vuran bu şiddetti.** Sonradan “Çağlayan çukuru” olarak anılan bu alan, kitlelerden kopukluğu ve otobana sıkışmış olması yönüyle de reddedilmesi gereken bir alandı. (Günümüzde Yenikapı ve Maltepe miting alanlarının reddedilmesi gerektiği gibi.) Ama daha önemlisi, İstiklal Marşı ve Türk bayraklarıyla mitingler yapılması, kof bir kitleliliğin ve görseelliğin her şey haline getirilmesi ve 1 Mayıs’ın devrimci özünün boşaltılmasıydı. Buna tepki gösteren ihtilalci komünistler, ‘99 1 Mayıs’ında “Devrimci 1 Mayıs’ı Yaratalım” şiarıyla faaliyet yürüttü ve Sefaköy’de yasadışı bir gösteri yaptı. Bu,

“Çağlayan çukuru”ndan çıkmak için yapılan devrimci bir çıkıştı.

2000’li yıllara ne yazık ki, yenilgi ruh haliyle girildi. ‘99 yılında Öcalan’ın tutsak alınmasıyla Kürt hareketinde başgösteren teslimiyet ve tasfiye süreci, ardından “hücre tipi” saldırısıyla tüm cezaevlerinde 19 Aralık

Katliamı’nın yaşanması, devrimci örgütlere dönük operasyonlar, genel olarak kitle hareketini geriye çekti. Bu koşullarda **yeniden Çağlayan’a sıkışan 1 Mayıslar, devletin pervasız saldırısı altında, daha sönük ve zayıf geçti.**

Bu çember, 2004 yılındaki Saraçhane mitingiyle kırıldı. Yeniden fiili-meşru mücadeleyle özgürlük alanlarını açma dönemi başladı. **Saraçhane’nin bir önemi de, devrimci kurumların 1 Mayıs öncesi biraraya gelerek ortak kararlar alması ve sendikalar üzerinde basınç oluşturmalarıdır.** Devletin estirdiği teröre, Türk-İş’in Çağlayan mitingiyle kitleyi bölme girişimine rağmen Saraçhane’de toplanan 40 bin kişi, yıllar sonra polis ablukasından kurtulmuş olarak miting yapmanın coşkusunu yaşadılar. Ve Taksim’e giden yolu açtılar.

1 Mayıs’ın Taksim’de kutlanma talebinin artmasına karşılık sendikalar 2005 ve 2006 yılında Kadıköy’de miting kararı aldı. Bu kararın alınması bile Saraçhane’nin ve “Devrimci 1 Mayıs Platformu”nun etkisiyle oldu. **2007 yılında Taksim yeniden somut hedef haline geldi.** Estirilen onca teröre, polisin copuna gazına rağmen binlerce kişi “İşte Taksim işte 1 Mayıs” sloganıyla Taksim’e girdi. ‘77 1 Mayıs’ının 30. yılında Taksim’e akan kitleyi durdurmayı başaramadılar. Aynı şekilde **2008 yılında da tüm engellere rağmen Taksim ve çevresi 1 Mayıs kutlamak isteyen kitleyle polis saatlerce süren çatışmalarına tanıklık etti.** Bu kararlılık üzerine 2008 yılında 1 Mayıs “emek ve dayanışma günü” olarak resmen kabul edilmiş ve tatil günü ilan edilmiştir. Ve **2009 yılında binlerce kişi adeta santim santim yürüyerek, her yerde çatışarak Taksim’i bir kez daha fethetti.**

AKP’nin 2010 yılında Taksim’i 1 Mayıs’a açmak zorunda kalması, işte bu meşakkatli mücadele sonucunda gerçekleşti. **2010’dan 2012’ye kadar üç yıl 1 Mayıs kutlamaları Taksim’de yapıldı.** Ve bu mitinglerin her birine, 1-1,5 milyon civarında insan katıldı.

Başını komünistlerin ve devrimcilerin çektiği, kitlelerin, ölümler, yaralanmalar, tutuklanmalar pahasına yürüttüğü büyük bir direnişle Taksim kazanılmıştı. Ancak **o güne kadar 1 Mayıs’ı Taksim’de kutlama isteğini ve kararlılığını “alan fetişizmi” diyerek küçümseyen, dahası “kitleyi bölmek”le suçlayan reformistler, Taksim yasal miting alanı haline gelince kortejin en önüne geçme yarışına girdiler ve utanmazca Taksim’i kazanmak için mücadele ettiklerini söylediler.**

Milyonların Taksim’de 1 Mayıs’ı kutlaması AKP’yi ve egemenleri rahatsız etti. 2013’te Taksim Meydanı’na çukur açtılar ve çukuru gerekçe göstererek Taksim’i yeniden yasakladılar. Bir kez daha çatışmalı 1 Mayıs’ların önünü açtılar böylece. Ve **Gezi direnişinin ayak sesleri, 2013’teki 1 Mayıs’ta duyuldu.** Çünkü binlerce kişi Taksim çevresinde polisle çatıştı, her defasında toplanıp yeniden saldırıya geçti.

O günden bu yana Taksim’in yeniden 1 Mayıs’lara

açılması mücadelesi sürüyor. Kitlelerin talebi Taksim olmasına rağmen, uzlaşmacı sendikal anlayışlar kimi zaman icazetçi mitinglerle hedef saptırmaya çalıştılar.

2013 sonrasında yapılan “izinli” mitinglerin tümü icazetçi bir nitelik taşıyordu.

Mesela **2016’da Bakırköy’deki** çukur-meydanda yaptılar 1 Mayıs kutlamasını. Alana girerken parçalanan, kimi kelimelerin kesildiği pankartlar, icazetinin ve uzlaşmanın boyutunun simgesi oldu. Eleştiriler karşısında “Bir defaya mahsus” diye açıklama yapmışlardı, ancak ertesi yıl yine Bakırköy’e gittiler.

2018 yılında 4’lü (DİSK, KESK, TTB, TMMOB) Maltepe’de, varlığı bile bir “kent suçu” kabul edilen, deniz doldurularak inşa edilen meydana miting yaptılar.

2019 yılında ise, bu defa “Maltepe kırmızı çizgimizdir, gitmeyiz” dediler; bir yıl önce neden gitmişlerdi, o zaman “kırmızı çizgi” değil miydi; bu sorulara cevap vermeden. Keza **2022 yılında Maltepe neden yeniden “kırmızı çizgi” olmaktan çıktı;** bu soru da ortada kalmıştı. **2019’da yeniden “bir defalık Bakırköy’e döndüler,** mitingi orada yaptılar.

Konfederasyonların, reformist partilerin ve kimi devrimci yapıların bu mitinglere katılmasına rağmen, Taksim her yıl tekrar tekrar zorlandı, militan eylemlere sahne oldu. Pandemi koşullarında bile gruplar halinde Taksim’e çıkmaya çalışıldı. Bu ısrar ve kararlılık hiç bitmedi.

Bu arada DİSK daha da geriye düşecek; **2020 yılında “1 Mayıs Grubu”ndan ayrı olarak kendi başına DİSK binasının önünde bir eylem yapacak; 2021’de ise tıpkı Türk-iş gibi Taksim’e çelenk bırakmakla yetinecekti.**

2023 yılında miting alanı yine “kent suçu” olan Maltepe’ydi.

Özellikle 2013 sonrasında, bir tarafta bazı devrimci yapılar Taksim’i zorlarken, polisle çatışırken, gözaltına alınırken “yanlış mekanlar”da 1 Mayıs kutlamasının yapılması kitlelerin sendikalara ve bu mitinglere giden siyasi partilere olan tepkisini büyütüyordu. Bunun basıncıyla **2024 yılında DİSK kendi başına aldığı**

bir kararla Saraçhane’de olacağını duyurdu. Başlangıçta kararın bu şekilde alınmasına tepki göstererek, devrimcilerle birlikte Beşiktaş-Şişli gibi başka seçenekleri tartışan diğer konfederasyonlar ise, son gün DİSK’in yanına, Saraçhane’ye gittiler. Saraçhane’de devleti zorluyormuş gibi görünüp, bir açıklama yapıp dağılmayı planlayan sendikacılar, kitlenin büyük direnişine çarptılar. Bu tablo, “Taksim” talebini daha da büyüttü.

2025’te 19 Mart’ın ardından Saraçhane eylemlerinde, Taksim sloganları en güçlü atılan sloganlardı. 1 Mayıs’a yılların birikimi ve 19 Mart’ın öfkesiyle giden kitleler, “Taksim’in muadili” olarak Kadıköy’de bir mitingde zorlandılar. Ancak asıl kitle, binlerce kişiyle Mecidiyeköy başta olmak üzere, Taksim çevresinde öbeklenmiş; Taksim kararlılığını bütün gücüyle ortaya koymuştu.

Bu kısa tarihçe, ülkemizde 1 Mayıs’ın ve Taksim Meydanı’nın önemini vurgulamak içindir. 77 yılından bu yana 1 Mayıs ve Taksim birlikte anılır olmuş, adeta birbiriyle bütünleşmiştir. Bunun “biçim”le, “alan fetişizmi”yle bir ilgisi yoktur. Tarihi- ne, şehitlerine sahip çıkmanın, 1 Mayısı adına layık bir şekilde anmanın, işçi ve emekçilerin önünü fiili-meşru mücadeleyle açmanın bir gereğidir. Dolayısıyla tam da 1 Mayıs’ın içeriğine, özüne uygun hareket etmektir.

1 Mayıs’ın yasal mitinglerle kutlanması da, resmi tatil günü ilan edilmesi de ve sonunda Taksim Meydanı’nın 1 Mayıs’a açılması da, bu yöndeki ısrarlı ve kararlı mücadelenin sonucudur. Eğer reformistlerin iddia ettikleri gibi, Taksim’e basit bir “alan” olarak bakılıysaydı, “biçim” denilerek küçümsenseydi ve bu hedeften vazgeçilseydi, ne 1 Mayıs’ın yasal kutlanabilir ne Taksim Meydanı açılabilirdi. Keza “kitlelilik mi, Taksim mi” gibi bir tartışma açarak ikisini karşı karşıya koyanların da rakamlara bir bakması gerekir. Taksim’deki yasal mitingler 2 milyon insana ulaşmışken, 2013 sonrasında hiçbir yasal miting, “onbinlerce” rakamını aşmamıştır. Bu durum, Taksim dışındaki bir mitingin, kitlede karşılığı olmadığını açıkça göstermektedir.

Buna karşın her yıl aynı argümanlarla 1 Mayıs’ın Taksim’de kutlamasına karşı duruyorlar ve Taksim’e çıkmaya çalışanlara saldırıyorlar.

Ama nafile!.. Yukarıda özetlemeye çalıştığımız 1 Mayıs tarihi, bu çabaların kar etmediğini gösteriyor. Ne devletin şiddeti, engelleri; ne sendika ağalarının oyunları, bölme girişimleri, ne de reformistlerin demagogileri bu gerçeği değiştirebilir. Taksim 1 Mayıs alanıdır! Yasaklanamaz, engellenemez!

Hapishanelerdeki hak gaspları

Mart ayı içinde polis operasyonları ve yapılan eylemlerde yeni tutuklamalarla hapishanelerdeki devrimci tutsakların sayısı artmış durumda. Açlık grevleri ve ölüm oruçları devam ediyor. Tutsaklar hapishanede katledilmeye devam ediyor, tedavi hakları, tahliyeler engelleniyor. Disiplin cezalarıyla görüş, iletişim hakları gasp ediliyor.

Kuyu tiplerine karşı yapılan açlık grevlerinde tutsakların taleplerinin karşılanması için İHD, ÇHD, ÖHD, TİHV, TAYAD açıklamalar yaptı, raporlar yayınladı. Kuyu Tipleri Kapatılsın İnisiyatifi’nin pankart, afişleme, bildiri dağıtım faaliyetleri sürüyor. İHD F Tipi oturumlarına İstanbul ve Batman’da devam ederken, TAYAD süren açlık grevleriyle ilgili Ankara, İzmir ve İstanbul’da eylemler yaptı. Yine Mart ayı içinde Antalya Yüksek Güvenlikli Hapishanesi önünde ÇHD basın açıklaması yaparak ihlalleri açıkladı.

27 Aralık 2022’den beri Marmara 5 Nolu Hapishanesi’nde tutulan 70 yaşındaki hasta tutsak **Mehmet Edip Taşar**, tedavi için kaldırıldığı Başakşehir Çam ve Sakura Hastanesi’nde 24 Mart’ta öldü. 40 kiloya kadar düşen Taşar hakkında ÖHD Şubat ayı içinde yaptığı açıklamada, Adli Tıp Kurumu’na götürüldüğü sırada fiziki işkenceye de uğradığını, tek başına yaşamını idame ettiremeyecek durumda olmasına rağmen tahliye edilmediğini açıklamıştı. Taşar’ın cenazesi Batman’da toprağa verildi.

Kırşehir S Tipi Hapishanesi’nde kalan ve ömür boyu hapis hükmü olan **Rojhat Babat** 1 Nisan’da öldü. Haftalık görüş için ailesini aramadığı için şüphelenen aile üyelerine “intihar ettiği” bilgisi verildi. Babat’ın cenazesi Van’da toprağa verildi. Durumla ilgili Meclis’e soru önergesi verilen Dem Parti milletvekilleri ne intihar olayının Kayseri’deki hastanede gerçekleştiği bilgisi verildi. Bu durumun ve daha önce de intihar girişiminde bulunduğu bilgisinin aileden saklandığı öğrenildi.

Samsun Çarşamba S Tipi Hapishanesi’nde kalan ve 35 yıl hükmü olan **Baran Erman** ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde gardiyanların işkencesine uğradıklarını, tüm sosyal haklarının sonlandırıldığını anlattı. Baran kamuoyuna duyarlılık çağrısı yaptı.

MLKP davasından tutsakların 19 Şubat’tan beri Marmara 6 Nolu L Tipi Hapishanesi’nde tekli hücrelerde tutulan tutsakların tekli hücrelerden koşullara getirilmesi ve kamera ile izlenmesinin sonlandırılması talebiyle yaptıkları açlık grevi Nisan ayı başında kazanımla sonuçlandı.

Adana F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesi’nde kalan tutsaklarda da verem belirtilerinin ortaya çıktığı aileler tarafından açıklanırken, ağız içi arama dayatması nedeniyle tutsakların tedavisinin engellendiği öğrenildi.

Ezilenlerin Hukuk Bürosu yaptığı açıklamayla, Eylül 2022’den beri Diyarbakır Kadın Hapishanesi’nde tecrit hücrede tutulan **Seda Baykan**’ın 1 Nisan’da açlık grevine başladığını duyurdu. Baykan ya kaldığı hapishanede siyasi tutsakların yanına geçirilmesi ya da başka bir cezaevine sevk edilmesi talebiyle açlık grevine başladığını açık görüşte açıkladı.

Kuyu Tipleri Kapatılsın İnisiyatifi panel düzenledi

Kuyu Tipi Hapishaneler Kapatılsın İnisiyatifi, Taksim-Avrupa Pasajı’nda 14 Mart günü bir panel düzenledi.

Panelde Kuyu Tipi Hapishaneler ve burada uygulanan tecrit politikaları, hukuksal, siyasi ve tıbbi sonuçları ile bir bütün olarak, ayrıntılı biçimde konuşuldu.

Birliği oluşturan kurumlar, bir kez daha birliği büyütme ve birlikte mücadele çağrısı yaptı.

Emekli ve yaşlı kadınların yaşadığı sorunlar

Emekliler Dayanışma Sendikası'nın, 8 Mart vesilesiyle hazırladığı, yaşlı ve emekli kadınların sorunlarına ilişkin yazıyı yayınlıyoruz:

Emeklilere ve Duyarlı Kamuoyuna, İNKARCI, EMEK ve EMEKLİ YAŞLI DÜŞMANI UYGULAMALAR DURDURULMALI!

Biz emekli yaşlı kadınlar; *"inkârcı, sorumsuz ekonomik sosyal politikaların ürettiği yoksulluğun ve yok sayılmanın kısılcığında yaşamak kader değildir"* diyoruz. Bizlere çizilen bu kader planı: "Sosyal hukuk ve refah devleti"ni hedef alan küresel kapitalist politikaların ve AKP Hükümetlerinin yaptığı yeniden yapılandırma, değişim dönüşüm sürecinde ideolojik hegemonyasını egemen kılma uygulamalarının sonucudur. Toplumsal gerçekleri yok sayan, hakikatleri inkâr eden bu plan değişmelidir.

Mücadele ve dayanışma tarihinin 169. yılındayız. 8 Mart, vahşi kapitalist sistemin dayattığı yaşama hakkını tehdit eden ağır çalışma koşullarına cesaretle karşı çıkan, direnen ve bedelini canları ile ödeyen kadın işçilere dayanan bir tarihtir. 8 Mart'ı yaratan, mücadele günlerine sahip çıkarak kararlı bir şekilde bugünlere taşıyan bütün kadınları saygı ve minnetle anıyor ve selamlıyoruz!

Dünyanın neresinde olursa olsun, sömürüye-sömürgeciliğe, cinsiyet ayrımcılığına, ataerkil topluma ve cinsel doğmalara ve her türlü kadın özgürlüğüne, doğaya, emeğe düşman, esnek kuralızsız güvencesiz küreselleşmeci politikalara karşı emeğine bedenine onuruna doğasına sahip çıkma cesareti gösteren, bunun mücadelesi veren, direnen, bu uğurda savaşta-barıta büyük bedeller ödeyen ve hala ödemeye devam eden kadınlarımızın bu anlamlı gününü kutluyor, sevgi ve dayanışmayla kucaklıyoruz.

Ekonomik sosyal kültürel alanda yaşadığımız bütün sorunlar, bizi olumlu olumsuz etkileyen, temel insan hak ve özgürlüklerine ulaşmamızı engelleyen, insanca onurlu yaşama hakkımızı kısıtlayan, yok sayan koşulların bütünü siyasidir, politiktir.

Kadınlarımız, çalışma yaşamı boyunca taşıdığı bakım yükü nedeniyle, düşük ücretli kayıt dışı geçici esnek istihdam koşullarında, sosyal güvenlik sistemine erişimi çok sınırlı, düşük emekli gelirine mahkûm! dul aylıklarına bağımlı, ekonomik sosyal yaşamdan payına dışlanmışlık, ayrımcılık, mağduriyet düşen bir yaşamı sürdürmek zorunda bırakılıyor.

Bu koşullar bugün daha da ağırlaştırıldı. Çünkü; varlığını küresel kapitalist politikalara borçlu iktidar ve iktidara bağlı muhalefet yapan egemenlerin onayladığı biçimiyle, sosyal güvenlik sistemi özelleştirildi, ticarileştirildi, daraltıldı. **Reform adıyla kamu emeklilik statüsünün esnek kuralızsız güvencesiz hale getirilmesi, emeklilerin, emekli yaşlı kadınların daha da yoksullaşmasına neden oldu.**

Devlet, toplumsal sorumluluğundan vazgeçti. Kamu güvencesindeki emeklilik sistemi yerine, ekonomik ve sağlık güvencesi olmayan bireysel emekliliği zorunlu kıldı. Çalışanların bugün güvencesiz, yaşlandıklarında da yoksul ve güvencesiz olmalarının zemini hazırlandı. Sosyal Yardım ve Sosyal Hizmet Sistemi uygulayarak

yoksulluğu yönetti. Bugün de yoksullara aktardığı kaynağı kesiyor, açlığı yönetmek gayreti içinde. Sosyal yardımların; GSYH oranı 2018 de %1,5 iken, 2025'te %0,94'e, Milli Gelir'e oranı %1'in altına düşürüldü. (Kaynak: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı) Sosyal yardım harcamaları; emekli harcamaları, işsizlik yardımı, aile desteği, konut yardımı vs yardımların MG oranı Avrupa ülkelerine göre bizde en düşük düzeyde.

Yaşlı kadınların %68'nin kendine ait geliri var. Bunların sadece %46,5'i emekli aylığı alıyor. Erkeklerin %97'sinin kendine ait geliri var ve hepsinin de emekli aylığı var. (TÜİK 2023)

2024 yılı "Gelir Esaslı Göreli Yoksullukta" kadınların oranı %19,1 iken erkeklerin oranı %17,3'tür. 2025 yılı "Küresel Sosyal Dışlanma Yoksulluk Oranı" kadınlarında %23,6 erkeklerde %21,8'tir. Yapılan reformla kazanılmış emeklilik haklarına el konduğu için emekli sayısı artıyor, doğal ölümler oluyor ama dul ve yetim aylığı alanların sayısı artmıyor. Dul ve yetim aylığı alanların sayısı 4 milyon 220 bin; 3 milyon 920 bini kadın. (TÜİK 2024) Eşi-babası vefat eden kadınların aylıkları kesildi ve miktarı sürekli düşürüldü.

"Sağlıkta Dönüşüm Programı" ile çalışırken kazandığımız erişilebilir ücretsiz güvenilir sağlık hizmeti hakkımıza el kondu. Elli yaşın üstündekiler sekiz çeşit kronik hastalıkla boğuşuyor ve sağlık hizmetlerinin her aşamasında ücret ödüyor. Emekli hakkı sahibi kız ve erkek çocuklarının sağlık hakkını kullanma yaşı en alt sınırdan eşitlendi, 18 yaşına çekildi.

Hızla yaşlanan bir toplumuz. Genel nüfusun %10,6'sı 65 yaş üstüdür. Yaşlı nüfusun %44,6'sı kadın, %55,4'ü erkektir. (TÜİK 2024) 6 milyon 750 bin 900 yaşımız tek başına yaşıyor. %74 kadın, %26 erkek. (2024 ADKS). Yaşlı ve yoksul kadınlarımız barınma sağlık, yeterli gıdaya erişememe ve ihmal suistimal şiddete uğrama sorunlarını erkeklerden daha yoğun yaşıyorlar.

Yaşlılığı hastalık ve sorun olarak gören resmi bakış açısı, toplumun yaşlanma gerçeği ile ilgili alınması gereken önlemleri almıyor, yaşlıları yok sayarak; "yaşlı nüfusu gençleştirme çalışması" diyerek "uç çocuk yapma planı" ile çözümünü aileye, kadına yıkıyor. **Yaşlılıkta bakım hizmetini "yaşlılara aileleri baksın" diyerek eşlere ve kız çocuklarına yüklüyor.**

Yaşlılığın güvencesi olan emeklilik statüsünün ekonomik güvence, sağlık hakkı sağlamaması, toplumun bütün kesimlerini çok olumsuz etkilediği gibi kadınlarımızın da yaşama hakkını tehdit ediyor.

Emekliler, yaşlılar çalışıyor, zorunlu ihtiyaçlarını karşılamadığı için çalışanların sayısı her yıl artıyor. İş cinayetlerine kurban ediliyor. Ama bunlar sayılmıyor (65-74) arası 6 milyon (yaşlı nüfusun %63,4'ü olan) kişi iş gücünden sayılmıyor. (TÜİK 2025 ADKS) Bu yaş aralığında çoğunluğu da kadın olan üretkenler olmasaydı, tarım ürünlerinde çok daha fazla arz eksikliği olacaktı.

Bu gerçekleri yok sayan, çözüm diye çözümsüzlük üreten, emeklinin yaşının ekonomik sosyal durumu ile alay eden; sürekli algı karmaşası yaratarak negatif ayrımcılığı körükleyen; kamuda tasarrufu öncelikle emekli aylıklarından kesinti olarak uygulayan; "herkes

vergi versin benim sınıfım vergi vermesin" diyen burjuvaziye *"bütün kaynaklar sermayeye"* diyen egemenlerin dönemindeyiz.

Sınıf mücadeleleri tarihi olan insanlık tarihi, bugüne kadar mücadele etmeden, egemen sınıfların kendiliğinden haklar verdiğine tanıklık etmemiştir.

Emekli yaşlı kadınlar olarak; insanca onurlu yaşam talebi olanları ekonomik sosyal haklarımızı kazanmak korumak ve geliştirmek için, mücadele aracımız olan sendikamıza katılmaya, duyarlı her kesimi; toplumun tamamını kapsayacak, yaşlılıkta ekonomik ve sosyal güvence sağlayacak bir sosyal güvenlik sisteminin yeniden düzenlenmesi talebimizi birlikte yükselterek mücadele etmeye davet ediyoruz. 8 Mart 2026 birlikte mücadele için atılacak adımın tarihi olsun!

Bilgi, cesaret ve dayanışmayla aşılamayacak engel yoktur.

*Emekliler Dayanışma Sendikası
Merkez Yönetim Kurulu*

2 Nisan 1948- Sabahattin Ali öldürüldü

Savaş yıllarının yoksulluğu içinde okuyarak öğretmen olan Sabahattin Ali, 1932 yılında Atatürk'ü yeren bir şiir okuduğu iddiasıyla tutuklandı. "İçimizdeki Şeytan" romanını yazmasının ardından Nihat Atsız'a hakaret ettiği

iddiasıyla sivil faşistlerin tepkisini çekti.

Bakanlık tarafından görevinden alınınca, İstanbul'a giderek gazeteciliğe başladı. Aziz Nesin ve Rifat Ilgaz'la birlikte çıkardığı Markopaşa, Malum Paşa, Merhum Paşa ve Öküz gibi mizah dergilerinde politik görüşlerini ve eleştirilerini yazmaya devam etti. Ancak bu dergiler de isminin "Milli Şef"i çağrıştırdığı iddiasıyla kapatıldı. Bu davalar yüzünden üç ay cezaevinde kaldı.

Yurtdışına çıkmak isterken, para karşılığında anlaşığı Ali Ertekin tarafından Bulgaristan sınırında öldürüldü. Katil, birkaç hafta içinde serbest bırakıldı. Onun polis olduğu sonradan anlaşıldı.

Sabahattin Ali'nin öldürülmesi, ülkemizde işlenen ilk "faili meçhul" cinayettir. Sisteme muhalif olan Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf, Kürk Mantolu Madonna gibi romanların yazarıdır. Şiir, öykü, makale ve fıkra yazarlığı dışında çeviriler de yapmış önemli aydınlarımızdan biridir.

☆ 4 Nisan 1968-Amerikalı siyah lider Martin Luther King öldürüldü

1929 yılında doğan King, siyahların haklarını kazanması için mücadele eden bir liderdi. Birçok eylem düzenleyen King, bir otel odasında uğradığı silahlı suikast sonucu öldürüldü.

☆ 8 Nisan 1973-Pablo Picasso öldü

İspanyol ressam Pablo Picasso, 1937'de yaptığı "Guernica" adlı eseriyle tanınmıştır. 1881'de doğan Picasso, resimlerde daha çok geometrik imgelerin kullanılması anlamına gelen Kübizm akımının kurucusudur. En çok eser veren ressam olarak bilinir. En ünlü eseri ise, Guernica'dır. Nazi Almanyası'nın başlattığı İspanya iç savaşında, vahşeti

ve korkunç yıkımı anlatan bu tabloyu gören bir Alman general, ressama hayranlığını belirtmek için "bunu siz mi yaptınız" der. Picasso ise "Hayır siz yaptınız" diyerek, faşizme olan tepkisini dile getirmiştir.

☆ 10 Nisan 1919- Meksikalı köylülerin bağımsızlık ve toprak talepleri için geliştirdiği mücadelenin önderi Emiliano Zapata öldü.

☆ 11 Nisan 1945- Buchenwald toplama kampında direniş başladı.

☆ 13 Nisan 1977- Plaza De Mayo Anaları'nın ilk eylemi

Arjantin'de askeri diktatörlüğün kaybettiği,

katlettiği devrimcilerin aileleri her Perşembe günü Plaza De Mayo meydanında toplanmaya başladılar. Onun için adlarını "Perşembe delileri" koyanlar oldu. Fakat onlar faşist cuntaya karşı direnişin sembolü haline geldiler ve tüm halklara örnek oldular. Cunta, sadece devrimcilere karşı değil, ailelerine karşı da azgın bir terör estirdi. Yakınlarını aramak ve hesap sormak için eylem yapanlar da, cuntacılar tarafından kaybediliyor, katlediliyordu. 92 kişi bu şekilde kaybedildi. Fakat analara geri adım attıramadılar, faşist cuntanın yıkılmasında önemli bir rol oynadılar. Bizde de "Cumartesi anneleri"ne esin kaynağı oldular.

☆ 14 Nisan 1987- "Tek tip öğrenci dernekleri"ne karşı mücadele

12 Eylül sonrası yeniden hareketlenen öğrenci gençlik, ilk derneklerini 1984 yılında kurdu. ANAP hükümeti, '87'de çıkardığı "tek tip dernek yasası" ile öğrenci derneklerini kapatmaya kalktı. Öğrenciler, İstanbul'da Aksaray'dan Beyazıt'a yürüdü. Beyazıt Meydanı'nda üç gün boyunca oturma eylemi ve açlık grevi yaptı. Ankara, İzmir ve birçok şehirde gösteriler oldu. Bu tepkiler üzerine ANAP hükümeti yasayı geri çekmek zorunda kaldı.

☆ 16-17 Nisan 1992-Devrimci Sol savaşçılar şehit düştü

Sabahat Karataş, Sinan Kukul, Taşkın Usta, Eda Yüksel, Arif Öngel, Şadan Öngel, Ercüment Özdemir, Hüseyin Kılıç, Satı Taş, Ayşe Nil Ergen ve Ayşe Gülen, buldukları evlerde polis kuşatması altında çatışarak ölümsüzleştiler.

☆ 16 Nisan 1995- Pakistan'da köle çocukların direnişine önderlik eden İkbâl Masih, 12 yaşındayken vurularak öldürüldü.

☆ 19 Nisan 1943-Varşova Ayaklanması

Nazi faşizminin düzenledikleri vahşete karşı Yahudilerin en büyük silahlı

11 Nisan 1985 - Enver Hoca yaşamını yitirdi

Enver Hoca, Arnavutluk devriminin önderi olmasının yanında, Sovyet ve Çin revizyonizmine karşı verdiği mücadele ile öne çıkan enternasyonal bir liderdir.

II. Emperyalist Savaş döneminde, Arnavutluk'taki devrimci örgütleri birleştirerek, bağımsızlık mücadelesine önderlik etmiş ve bu mücadeleyi devrimle taçlandırmıştı.

Stalin'in ölümünden sonra '60'lı yıllarda Kruşçev revizyonizmine savaş açtı. '70'li yıllarda ise, "Mao Zedung Düşüncesi" (MZD) ve "Üç Dünya Teorisi"ne (ÜDT) karşı ideolojik mücadeleyi yükseltti. "Emperyalizm ve Devrim" adlı kitabı, tüm dünya komünistlerine ışık tuttu. Bu dönem uluslararası komünist hareketin önderliğini de üstlendi. Ülkemizde de komünistlerin ÜDT ve MZD'ye karşı mücadele bayrağını açmasında, Enver Hoca'nın önemli bir rolü oldu.

Emperyalist ülkelerin yanı sıra Sovyet ve Çin revizyonistlerinin Arnavutluk'u boyun eğdirme çabalarına karşı, 3 milyonluk küçük ülkesini savundu. Ve ölene kadar da her tür kuşatmaya karşı direndi.

direnişidir. 450 bin Polonyalı Yahudi hapsedildikleri gettoda, aç bırakılarak, işkence edilerek ya da gaz odalarına gönderilerek katledildiler. Nisan 1943'te hayatta kalan 60 bin Yahudi, silahlı ayaklanma başlattı ve yüzlerce Alman askeri öldürüldü. Ayaklanma sırasında 13 bin Yahudi katledildi. Geride kalanlardan bir kısmı yakalanarak farklı kamplara gönderildiler. Kaçabilenler ise, Polonya'daki halk direnişine katıldılar. Varşova Ayaklanması, faşizmin saldırıları karşısında sessizce teslim olan geleneksel orta kesim Yahudi tutumuna karşı Yahudi işçi ve emekçilerinin direnişi olarak gelişti.

☆ 22 Nisan 1997- Tupac Amaru gerillaları katledildi

17 Aralık 1997'de Peru'da bulunan Japon Büyükelçiliği'ni işgal eden Tupac Amaru Devrimci Hareketi (MRTA) gerillaları, eylemin 126. gününde katledildi. Eylemin talepleri, cezaevlerindeki 400 MRTA gerillasının serbest bırakılması ve uygulanan neo-liberal politikalara son verilmesiydi. Emperyalistlerin temsilcilerini kendi inlerinde hapsedmeyi başaran Tupac Amaru gerillaları, İsraili kontrgerilla uzmanlarının eğittiği Perulu komandolar tarafından katledildiler.

24 Nisan 1916- Dublin Ayaklanması başladı.

1914 yılında İrlanda'nın Büyük Britanya Parlamentosu'nda temsil hakkının feshedilmesi, ayaklanmanın temellerini atmıştı. 24 Nisan 1916'da, Paskalya Bayramı'nda ayaklanma başladı. James Connolly önderliğindeki ayaklanmacılar, Dublin'deki en önemli binaları ele geçirip barikatlar kurdular. Aynı gün İrlanda Cumhuriyeti ilan edildi. 300 yılda altı defa silahlı ayaklanma gerçekleştiren İrlandalıların 7. başkaldırısıydı bu ayaklanma. Savaş 6 gün sürdü ve Britanya Ordusu tarafından vahşice bastırıldı, yüzlerce insan öldü, binlercesi yaralandı. Ayaklanmanın önderleri kurşuna dizilerek idam edildiler.

☆ 25 Nisan 1974- Portekiz'de 'Karanfil Devrimi' gerçekleşti.

Nisan ayında şehit düşen İhtilalci Komünistler

Azmi Akan-18 Nisan 1979

İhtilalci komünistlerin ilk şehidi olan Azmi Akan, Adana'da gözaltında tutulan yoldaşlarını kurtarmak için, Sezai Ekinci komutasında Hacı Bayram Karakolu'na düzenlenen baskında vuruldu. Yoldaşları onu yaralı halde karakoldan alarak geri çekildiler. Yolda bir arabayı gaspederek hastaneye ulaştırdılar. Fakat Azmi, yol boyunca kan kaybetmişti, hastanede kurtarılamayak şehit düştü.

Öldüğünde 24 yaşındaydı. Ölmeden kısa bir süre önce örgüte üye olarak kabul edildiğini öğrenmiş ve çok mutlu olmuştu. O, TİKB'nin kurucu üyelerindendi ve ilk şehidi olarak ölümsüzleşti.

Ertuğrul Bilir'e yanıt-2: Bitmeyen 12 Eylül rahatsızlığı

Ertuğrul Bilir'in "Dar pencereden manzara" adlı yazısının eleştirisine devam ediyoruz. Bilir yazısında, DY'nin 12 Eylül yıllarında tasfiyeci-teslimiyetçi tutumunu olabildiğince hafifsetmeye çalışırken, o dönemde kolektif bir direniş sergileyen TİKB'nin direnişini küçültüyor ve işkence ile sınırliyordu. Ayrıca DY'nin 100'e yakın şehit verdiğini, kırdı gerilla savaşı sürdürdüğünü iddia ederek, esasında direndiğini kanıtlamaya çalışıyordu.

12 Eylül yıllarında DY dahil her siyasi hareketten yüzlerce şehit verildi ve her siyasi hareketten direnenler çıktı. Fakat bu, o siyasi hareketlerin direniş çizgisi izlediklerinin kanıtı değildi, olamaz. Bir siyasi hareketin politikası ve taktiği, merkezi kararlarına bakarak değerlendirilir. Yanısıra yöneticilerinin tutumları, kadrolarının genel tavrı önemli bir veridir. 12 Eylül'e dair değerlendirmeler de bu veriler üzerinden yapılmaktadır.

E.Bilir, 12 Eylül'ün üzerinden 45 yıl geçmiş olmasına, yeni kuşağın 12 Eylül'e dair bilgisinin olmayışına veya yüzeyselliğine güvenerek, yeni bir 12 Eylül tarihi yazmaya kalkıyor. Her dönem "tarih çarpıtcıları" sahneye çıkar. Fakat ne kadar çabalasalar da gerçeklerin üzerini kapatamazlar. Tarihsel gerçekleri çarpıtsalar bile, sonuçlarını gizleyemezler. Sonuçları ortada...

12 Eylül'de örgüt olarak direnen ihtilalci komünistler, bugüne dek yayın organlarında, kitaplarında 12 Eylül'ün neden "dövüşsüz yenilgi" olduğunu, "geri çekilme" adına nasıl bir bozgun yaşandığını, tasfiyecilik olgusunu tüm yönleriyle sergilediler ve bunun sonuçlarına dikkat çektiler. Aradan geçen yıllar, bu tespitleri doğruladığı gibi, sonuçlarını da gösterdi. O "büyük" örgütlerden geriye, birçok yasal parti, reformist-liberal görüşler, seçimlere endekli faaliyetler ve parlamentarizm bataklığına saplanmış kaldı. Bunun dışına çıkabilenler, 12 Eylül tutumu başta olmak üzere geçmişe dair eleştirel yaklaşanlardır.

Yöneticilerinin ve kadrolarının çoğunluğu çözülmüş (sadece şubede değil, her alanda) bir örgüt, aynı şekilde yoluna devam ediyorsa "çözülmenin yeniden üretimi"ni yapıyor demektir. Bu da eski politikanın derinleşmiş halidir. Yaşamda da siyasette de yerinde sayma yoktur, ya geriye ya ileriye gidilir.

Onun için 12 Eylül, geçmişimiz değildir sadece; bugünümüz, hatta geleceğimizdir... Geçmiş aşılmadığı, aksine

12 Eylül, geçmişimiz değildir sadece; bugünümüz, hatta geleceğimizdir... Geçmiş aşılmadığı, aksine aklanmaya çalışıldığı zaman, asla geçmişte kalmaz; bugünü ve yarını belirler. 12 Eylül'ün hala tartışılmasının ve tasfiyeci kesimleri rahatsız etmesinin nedeni budur.

E.Bilir, 12 Eylül'ün üzerinden 45 yıl geçmiş olmasına, yeni kuşağın 12 Eylül'e dair bilgisinin olmayışına veya yüzeyselliğine güvenerek, yeni bir 12 Eylül tarihi yazmaya kalkıyor. Her dönem "tarih çarpıtcıları" sahneye çıkar. Fakat ne kadar çabalasalar da gerçeklerin üzerini kapatamazlar.

aklanmaya çalışıldığı zaman, asla geçmişte kalmaz; bugünü ve yarını belirler. 12 Eylül'ün hala tartışılmasının ve tasfiyeci kesimleri rahatsız etmesinin nedeni budur.

İhtilalci komünistlerin direnişindeki farklar

İhtilalci komünistler Pir Sultan'dan Şeyh Bedrettin'e Kıvılcımlı'dan Kaypakkaya'ya bu topraklarda direnenleri, dünyanın dört bir yanında direnen komünist ve devrimcileri örnek aldı, onların direnişini inceledi, daha ileriye taşımaya görev bildi. Direniş mirasını devralmakla kalmadı, onu zenginleştirdi, zirveye taşıdı.

'70'li yılların başından 12 Eylül yıllarına kadar birçok kez gözaltına alınan Mehmet Fatih Öktülmüş, her alınışında direnişini bir üst noktaya sıçratarak bu geleneğin simgesi oldu.

'90'lı yıllarda Remzi Basalak, "Fatih'in öğrencisi" ve onun direnişini aşmayı hedefleyen bir komünist olarak "teşhir masası"na inen tekmesiyle hem 12 Eylül'ün bu uygulamasına son verdi, hem de direniş bayrağını daha da yükseltti. İşkence-de katledilen komünistler; Hacı Köse, Songül Kayabaşı, Ataman İnce, Selma Aybal, İsmail Cüneyt, her biri işkencede direniş geleneğine yeni halkalar ekleyerek ölümsüzleştiler.

İhtilalci komünistlerin direnişi, tek tek kişilerin ötesinde kolektif bir direniştir. Kişisel özelliklere bağlı tekil bir durum değil, örgütün geneline egemen olmuş, süreklileşen ve zenginleşen bir gelenektir. Çünkü işkence direnme-yi "kadro kriteri" olarak ele aldılar, kadro ve taraftarlarını bu yönde eğitip şekillendirdiler. Direnenleri öne çıkarır ve tecrübelerini aktarıırken, hangi kademedede olursa olsun çözümleri dışladılar; çözümlerine göre değişen biçimlerde cezalandırıldılar. Onun için ihtilalci komünistlerin işkencedeki tavrı asla tesadüfi değildir.

Tesadüfi olmadığı gibi, farklıdır da. En başta, işkencede direnişi "insanlık sevgisi", "arkadaşlık duygusu" gibi hümanist bir yaklaşımla ele almadılar. Sınıfsız-sömürsüz toplum idealinden, devrim ve sosyalizm davasından ve bunların cisimleştiği örgütten bağımsız düşünülemediğini, bunlar için direnmek gerektiğini savundular ve o şekilde direndiler. Komünist ve devrimciler bireysel çıkarları için değil, davasını ve örgütünü savunmak için direnmeliydi. "Bir insan" olmanın ötesinde, bir devrimci, bir komünist olarak faşizmin karşısına dikilmeliydi. Öyle de yaptılar.

İkincisi; direnişleri işkenceyle sınırlı kalmadı. "İşkence-cezaevi-mahkeme" faşizmin kendini tahkim etmek, devrimi yenilgiye uğratmak için kurduğu "üçlü sacayağı"ydı. Bunların her birinde devrimin onurunu ayakta tutmak, ona leke sürdürmemek ve faşizmi yenilgiye uğratmak gerekiyordu.

Üçüncüsü; faşizmin kendisini en güçlü hissettiği yerlerde direnebilmek, 12 Eylül'e dönük politikalar başta olmak üzere ideolojik-siyasi sağlamlığı, örgütüne-yoldaşlarına güveni gerektiriyordu. İhtilalci komünistlerin en büyük direnç kaynakları bunlardı. Dışarıda direnmeyen bir örgütün içeride direnmesi mümkün değildi, olmadı da. TİKB'nin 12

Eylül'ü "saldırı" taktiği ile karşılaması ve 12 Eylül yılları boyunca faaliyetlerini kesintisiz bir şekilde sürdürmesi, 12 Eylül direnişinin temelini oluşturdu.

E.Bilir yazısında TİKB'nin işkence-deki direnişini dil ucuyla kabul ediyor, ama cezaevleri ve mahkemelerdeki direnişinden hiç bahsetmiyor. Dışarıda süren faaliyeti, 12 Eylül politikasını, ideolojik-siyasi-örgütsel yapısını, tamamen yok sayıyor. Oysa bunlar bir bütün. **Tasfiyeci örgütler sadece işkencede değil, cezaevi ve mahkemelerde de teslimiyetçi bir çizgi izlediler.** Tabi ki bunun 12 Eylül taktikleriyle, ideolojik-siyasi-örgütsel yapılarıyla doğrudan bağı vardı.

Bunları 12 Eylül'ü anlatan kitaplar da etraflıca ortaya koyduk. (Bkz: Darbe, yenilgi, direniş 12 EYLÜL, Yediveren Yay.) Bu yazı kapsamında kısaca da olsa 12 Eylül cezaevlerini ve mahkemelerini hatırlatacağız ve buralardaki tutumun 12 Eylül taktiği ile bağına dikkat çekeceğiz.

12 Eylül zindanları

12 Eylül cezaevleri, işkencenin ve teslim alma politikasının en sistematik biçimde sürdürüldüğü mekanlardı. 90 günü bulan ağır işkencelerden geçirilen devrimciler, cezaevinin kapısından girer girmez soyarak arama başta olmak üzere ağır işkencelerle karşı karşıya kaldılar. Adına "hoşgeldin dayağı" denilen ilk işkence seansında ölenler, sakatlananlar oldu. Mamak'ta İlhan Erdost'un ölümü hafızalara kazınmıştır. Faşist yaptırımlar (İstiklal Marşı söyletme, askere 'komutanım' dedirtme, askeri içtima, zorunlu spor, zorunlu din dersi, yemek duası vb.) uzayıp giden baskı ve sindirme araçlarıydı.

İhtilalci komünistler buldukları cezaevlerinde faşist yaptırımlara uymadılar, birçok yerde tek başlarına kalma pahasına direndiler, direnişlerin başını çektiler. Hücrelere atıldılar, daha fazla işkence gördüler, yıllar süren tecrit ve yasaklarla, infaz yakmalarıyla karşılaştılar, ama direnmeye devam ettiler. Bu saldırıları püskürtmek için toplu direnişi örgütlemek gerektiğini biliyorlardı, bunun için çok uğraştılar. Fakat dışarıda dağılan örgütlerin, şubede çözülen kadro ve taraftarlarının cezaevinde direnişe geçmeleri hiç kolay değildi. Hatta şubede direndiği halde, cezaevlerinde yıllarca süren yaptırımlara direnme gücünü

kendinde bulamayanlar çoktu. **Birçok hareketin yöneticileri şubede çözülmüş, bazı kadroları televizyonlara çıkıp nedamet getirmiş ve herkesi teslim olmaya çağırmıştı. Bu durum içerdekileri, en başta moral olarak çökertiyordu.**

12 Eylül zindanları, faşist cuntanın devrimcilerin iradesini kırmak, sadece siyasi değil, insani değerlerini yoketmek için özel olarak yoğunlaştığı bir alan oldu. Diyarbakır'da, Mamak'ta neler yaptıkları biliniyor. Bu iki cezaevi, faşist yaptırımların en vahşi biçimleriyle uygulanışı bakımından olduğu kadar, teslim alınması yönüyle de çarpıcı ve öğreticidir.

Diyarbakır'da Kürt tutsakların varlığı, faşizmin oraya dönük uygulamalarını Kürt varlığını inkara dönük ve çok daha ağır biçimlere büründürmüştü. PKK'liler içinde işkencede çözülme oranı yüksekti. Cezaevinde de ilk dönemde teslimiyet baskın oldu. Mazlum Doğan'ın 1982 Newroz'undaki ölümü, teslimiyete karşı direnişin kıvılcımını çaktı. Mazlum'dan sonra "Dörtler" kendilerini yakarak direniş ateşini büyüttüler. Ardından '82 Temmuz'unda ölüm orucu başladı, aralarında PKK yöneticilerinin de olduğu 4 kişi bu eylemde şehit düştü. PKK'nin Diyarbakır zindan direnişi, diğer cezaevlerindeki PKK'lileri ve dışarıdaki mücadeleyi de etkileyen, moral ve güç veren, harekete geçiren bir dinamoydu.

DY'li tutsakların ağırlıkta olduğu Mamak'ta da direnişler oldu tabii. En başta TİKB'nin kurucularından **Sezai Ekinci**, 4 devrimci tutsakla birlikte yıllarca direndi. Keza kadın koğuşunda başta TİKB'liler olmak üzere direnenler hep oldu. Fakat bu direnişler Mamak'a damgasını vuran teslimiyeti kıramadı. Öyle ki, "karıştır-barıştır" politikası (faşistlerle devrimcileri aynı koğuşlara koyma), Mamak'ta yaşama geçirildi. **Diyarbakır'dan farklı olarak, Mamak teslimiyet girdabından çıkamadı. DY'nin dışarıda yıllarca toparlanamaması, ardından yasal partiye dönüşmesinde, bu teslimiyetin rolü büyüktür.**

Faşist cunta diğer cezaevlerini de teslim almak istedi. Hepsinde yoğun bir baskı ve işkence vardı. Fakat direnişle karşılaştıkları yerlerde bu yaptırımların çoğunu yaşama geçiremediler. TİKB'li tutsakların en fazla olduğu İstanbul cezaevleri bunun başında geliyor. Açlık

grevleri, fiili direnişler ve 1984 Ölüm Orucu gibi eylemlerle, tutsaklar bedenlerini barikat yaparak saldırıları dururdular. İstanbul'da sadece TİKB'li tutsaklar değil, farklı siyasi hareketlerden devrimci tutsaklar da başlangıçta direndiler. **'84 Ölüm Orucu'nu ise, TİKB ve DS'li tutsaklar birlikte yaptılar. Fakat Antakya, Adana gibi cezaevlerinde, ihtilalciler tek başlarına direnmek durumunda kaldılar.** Teslim olmuş Adana Cezaevi'ni, '84 ÖÖ'dan sonra Adana'ya sevk edilen TİKB'li tutsakların direnişi yeniden ayağa kaldırdı. (*)

TİKB'lilerin 12 Eylül cezaevlerindeki direnişi, işkencedeki direnişleri kadar önemlidir ve faşist cuntanın teslim alma politikalarını durdurmak bakımından belirleyici bir role sahiptir. Onun için sadece işkencede direnişlerini "solda genel kabul gördüğü" için teslim edip, cezaevlerini bunun dışında tutmak, -kasıtlı bir tutum değilse- büyük bir eksikliklerdir.

Bugün bu konularda rahatça kalem oynatanlar bilmelidir ki, 12 Eylül işkencehaneleri ve zindanlarında yüzlerce devrimci can verdi, sakat kaldı. O direnişler kalemle-sözle değil, dişle-tırnakla gerçekleşti; harçten konuşarak-yazarak değil, kalenin içinde bizzat savaşarak kanla ve ölümle yaratıldı. O yüzden ne tarihin karanlıklarına terkedilebilir, ne de belleklerden silinebilir.

12 Eylül mahkemeleri

İşkence ve cezaevlerin tamamlayıcı halkası, mahkemelerdeki tutum ve savunmalardır. Mahkemeler -özellikle ana dava savunmaları- komünist ve kimi devrimci örgütler tarafından, "devrimin kürsüsü" haline getirilirken, birçokları için teslimiyet ve kaçınıklığın teorize edildiği, daha az cezayla sıyrılmaya çalıştıkları bir zemine dönüştü. Düşünce ve inançlarını gizleyen bu tür savunmalar, hem o kişilerin hem de o hareketlerin geleceğini belirledi.

TKP ve TİİKP (Aydınlık) gibi karşıdevrimci partilerin 12 Eylül savunmaları, devrimcilere olan kinlerini kustukları, faşist cuntaya övgüler dizerek yaranmaya çalıştıkları birer ibret belgesidir. Cuntaya "faşist" demekten imtina eden bu partiler, -geçerken belirtelim Kurtuluş da "faşist" dememiştir- 12 Eylül'ü "MHP'ye vuran" "ulusal çıkarları koruyan" sınıflarüstü bir yönetim olarak alkışlamıştır. Aydınlıklar, "devleti ve

İhtilalci komünistler buldukları cezaevlerinde faşist yaptırımlara uymadılar, birçok yerde tek başlarına kalma pahasına direndiler, direnişlerin başını çektiler. Hücrelere atıldılar, daha fazla işkence gördüler, yıllar süren tecrit ve yasaklarla, infaz yakmalarıyla karşılaştılar, ama direnmeye devam ettiler. Bu saldırıları püskürtmek için toplu direnişi örgütlemek gerektiğini biliyorlardı, bunun için çok uğraştılar. Fakat dışarıda dağılan örgütlerin, şubede çözülen kadro ve taraftarlarının cezaevinde direnişe geçmeleri hiç kolay değildi. Hatta şubede direndiği halde, cezaevlerinde yıllarca süren yaptırımlara direnme gücünü kendinde bulamayanlar çoktu.

orduyu güçlendirme çizgisi izlediklerini", "raporları ve ihbarlarıyla, iddianame hazırlayan savcılara yardımcı olduklarını" söyleyecek kadar yüzüstü ve cuntaya yaltaklanan savunmalar yapmıştır.

Devrimci hareketler içinde ise DY'nin savunmaları, görüşlerin inkarı yönüyle en fazla bilinendir. "Örgüt değil, yasal dergiydik" ekseninde yapılan savunma, sadece daha az ceza alma amacını taşıyordu. Örgütünü, siyasal varlığını yadsıyarak tasfiyeciliğin teorisini yapması ve son noktayı koyması bakımından önemli bir kavşağı ifade ediyordu. O savunmalarda bırakalım ML, sosyalizm, proletarya diktatörlüğü gibi kavramları, o güne dek savundukları öncü savaş, suni denge, silahlı propaganda, PASS gibi en temel siyasal görüşleri de yoktu. Her şey faşizme, yani MHP'ye karşı "meşru bir savunma hareketi" olarak gösteriliyor, "12 Eylül sonrası faşist saldırı ve terör hareketleri durdurulmuş olduğu için" buna da artık gerek kalmadığı söyleniyordu.

TDKP'nin tutumu da bundan çok farklı değildir. TDKP önderleri mahkemelerde ısrarla "silahlı örgüt olmadıklarını", "silahlı eylemlere karışmadıklarını" söylemişler, o dönemki TCK'nın silahlı örgütler için idam cezasını öngören 146. madde yerine, örgüt kurmak ve propagandasını yapmayı içeren 141-142. maddeden yargılanmaları gerektiğini savunmuşlardır. (**)

İhtilalci Komünistler ise, başta M. Fatih Öktülmüş olmak üzere faşizmin mahkemelerini devrimin ve sosyalizmin haykırıldığı kürsüler yaptılar. Nazi Almanyası'nda Dimitrov'un savunmasını kendilerine örnek alarak, komünistlerin mahkemede duruşunu ortaya koydular. "Yargılayan savunma" geleneğinin ülkemize taşıyıcısı oldular.

TİKB'nin ana dava savunmasında 12 Eylül faşizminin çok yönlü teşhiri, devrimin ve sosyalizmin kararlı bir savunusu vardır. Örgütün temel politikaları, hedefleri ortaya konmuş ve açıkça sahiplenilmiştir. Mahkeme heyetine "kara cüppeli cellatlar" diye hitap etmişler, "kırın kalemlerinizi" diyerek meydan okumuşlardır. Son sözleri şöyledir: "Biz yaşayalım ya da ölelim devrimin ilerlemesi durmayacaktır! Ölümümüz devrime kan olacaktır! TİKB yaşayacak, onun uğrunda mücadele ettiği ilkeler ve yüce komünizm ideali er geç gerçekleşecek ve halkların dünyasına egemen olacaktır!"

İhtilalci Komünistler, başta M. Fatih Öktülmüş olmak üzere faşizmin mahkemelerini devrimin ve sosyalizmin haykırıldığı kürsüler yaptılar. Nazi Almanyası'nda Dimitrov'un savunmasını kendilerine örnek alarak, komünistlerin mahkemede duruşunu ortaya koydular. "Yargılayan savunma" geleneğinin ülkemize taşıyıcısı oldular. TİKB'nin ana dava savunmasında 12 Eylül faşizminin çok yönlü teşhiri, devrimin ve sosyalizmin kararlı bir savunusu vardır. Örgütün temel politikaları, hedefleri ortaya konmuş ve açıkça sahiplenilmiştir. Mahkeme heyetine "kara cüppeli cellatlar" diye hitap etmişler, "kırın kalemlerinizi" diyerek meydan okumuşlardır.

Elbette bunları söylemek o koşullarda hiç kolay değildi. **Mahkeme heyetinin sözlerini kesmelerine, askerlerin saldırılarına, mahkemeden atılmalarına rağmen bunu yaptılar.** Cezaevlerinde her tür kaynaktan-materyalden yoksun biçimde; koşullardan kalemler toplandığında başka malzemeler kullanarak; hazırladıkları savunmaları mahkemeye götürmelerine izin verilmediğinde ring aracında birbirlerinin sırtını kullanıp yeniden yazarak başardılar.

Faşist cuntayı, kendi mahkemelerinde ideolojik-siyasi olarak da mahkum ettiler. Heyete dediler ki, "bu dava siyasi bir dava olmasına karşın, siyasi hesaplaşmadan korkuyorsunuz!" Korktuklarını başlarına getirdiler. Mahkemeyi faşizmin yargılandığı siyasi bir arenaya çevirdiler. (Bkz: Yargılayan Savunma, Yurt Yay. Kasım 1988)

Böyle bir savunma yapmak da tek tek kişilerin inisiyatifine bırakılmadı. TİKB, dışarıda, şubede, zindanda direnen yoldaşlarından, örgüt propagandasını da içeren siyasi savunma yapmalarını istedi. Sadece tahliye olma ihtimali yüksek olanlar için kimi kısıtlamalar koydu. O da genel bir devrim-sosyalizm propagandası yapmaları şeklindeydi. **Hiç kimse, bir an evvel tahliye olmak için görüş ve düşüncelerini inkar eden, uysal ve sinmiş bir profil sergilemedi.** Hatta şube tavrı olumsuz olanlar bile, savunmalarında halka verdikleri zarardan dolayı özür dilemişler, özeleştirme yapmışlardı.

Bütün bunlar, ihtilalci komünistlerin direniş çizgisinin mahkeme salonlarına yansıyan biçimidir. Ve bu direniş, mücadelenin şu ya da bu cephesinde tökezleyenleri, düşenleri bile sarsıp ayağa kaldırmıştır. Faşizmin işkence-zindan-mahkeme cenderesinin istisnasız hepsinden başarıyla çıkmak için, komünist bir örgüt olmak ve doğru taktikler izlemek gerektiğini de göstermiştir.

Şunu da belirtelim; TİKB'lilerin direnişini, kendilerinden önce başkaları anlattı. Reha İsvan, Yalçın Küçük gibi siyasetçi ve yazarlar anlattılar önce mesela. Keza aynı dönem şubede ve cezaevinde olan anti-faşistler, devrimciler anlattılar. Örneğin M. Fatih Öktülmüş'ün direnişini diğer devrimci hareketlerden insanlar anlatmıştır.

TİKB'li tutsaklar kendilerinden sonra işkenceye-cezaevine düşecek olanlara deneyim aktarmak amacıyla direnişlerini kaleme aldılar. Bu

anlatımlarda kendini övme, böbürlenme yoktur; direnişlerini yüceltme, direnmeyi gözlerde büyütme yoktur. Aksine direnmeyi olağan, olması gereken bir davranış olarak sunmuşlar, direnmenin "fiziksel sınırı" olmadığını kanıtlamışlar, çözülmeyi meşrulaştıran teorileri çürütmüşlerdir. Ve hepsinde öne çıkan, şehit yoldaşlarının direnişidir.

Özcesi direniş öyle bir şeydir ki, şairin dediği gibi; "burada, bu dört duvar arasında / sana ne yapsalar / bir tek söz söylemeyecek, gık demeyeceksin!.. / Yarın bütün yurdun duyacak nasıl olsa / burada, bu cehennemde sustuğunu senin!" Öyle de olur. En ücra köşelerde, kimsenin görmediği yerlerde yapılanlar ve oralarda koyulan tavırlar mutlaka duyulur, anlatılır.

Cezaevi ve mahkemeler "öznel" değerlendirilebilir mi?

12 Eylül cezaevlerinde ve mahkemelerinde bütün siyasi hareketlerin neleri savunduğu, nasıl bir çizgi izledikleri ve nasıl bir pratik sergiledikleri kimse için sır değildir. Mahkeme tutanakları, resmi belgeler var. '80'li yılların ortalarından itibaren birçok gazeteci, yazar bu belgelere ulaşmış kitaplarında yazdılar.

Hal böyleyken Ertuğrul Bilir yazısında diyor ki; "Cezaevi ve savunma değerlendirmesi de çok öznelidir. Beni esas olarak ilgilendiren Devrimci Yolcuların, başta merkez kadroların bulunduğu Mamak olmak üzere, cezaevindeki direniş çizgisi ve savunma çizgisinin 'geri' olmasıdır." (abç)

Bir siyasi hareketin cezaevindeki tutumu ve savunmaları "öznel" değil, "nesnel" bir olgudur. Belgeli-tanıklı kanıtlanabilecek şeylerdir. **Mahkeme savunmaları zaten yazılı olarak devletin arşivlerindedir; ayrıca o dönem çıkan gazete ve dergilerden okunabilir.** Bunun saklanacak-gizlenecek bir yanı olmadığı gibi, "öznel" bir değerlendirmeye tabi tutulacak yönü de yoktur.

Savunmalar kadar net olmasa da her hareketin 12 Eylül cezaevindeki tutumları da çarpıtmaya mahal bırakmayacak kadar ortadadır. "12 Eylül külliyyatı" diyebileceğimiz yüzlerce kitap, gazete-dergi yazısı bulunabilir. Bunların içinde **her siyasi yapıdan tutsakların anlatımları olduğu kadar, gazetecilerin, avukatların, tutsak yakınlarının anlatımları vardır.** Hala hayatta olan canlı tanıklar vardır. Dahası, gardiyan, asker, subay, polis gibi karşı-devrimin görevlilerinin döneme

dair yazdıkları-anlattıkları vardır. Dolayısıyla her iki alana dönük (cezaevleri-mahkemeler) değerlendirmeleri “öznel” bulup geçiştirmek mümkün değildir.

Diğer yandan E. Bilir, DY'nin Mamak başta olmak üzere cezaevi ve savunma çizgisini 'geri' bulduğunu söylüyor. **DY'nin cezaevi ve savunma çizgisi “geri”den öte, teslimiyettir; kendinin inkarıdır. Bunu, yumuşatmaya kalkmadan dosdoğru kabul etmek gerekir.**

Çözülme ve teslimiyet, karşı-devrimin zoru karşısında irade-dışı bir anlık zayıflık, bir sendeleme olarak görülemez. Sonrasında kendiliğinden geçecek, kısa sürede tamir olacak basit bir soruna da indirgenemez. **İnsanın bilincinde, kişiliğinde çatlaklar yaratır. Doğru şekilde üzerine gidilmezse o çatlaktan her türlü burjuva düşünce sızır ve bütün bir bünyeyi zehirler.**

Sadece DY açısından değil, dönemin tasfiyeci örgütlerinin hepsinin sonradan liberal düşüncelere açık hale gelmesi, reformistleşmesi, legalleşmesi, 12 Eylül'deki teslimiyetle doğrudan bağlantılıdır.

Esasında E. Bilir de -farkında olarak veya olmayarak- bunu doğrulayan cümleler kuruyor. Mesela DY'nin cezaevi ve mahkeme tavrının “Devrimci Yolcu saflarda mücadeleye katılanların gelişiminde olumsuz etkileri olmuştur” diyor. Keza “Darbeden sonra Devrimci Yol” kitabında 12 Eylül yıllarında cezaevinde yatan DY'lilerin büyük çoğunluğunun dışarı çıktıklarında mücadeleyi bıraktıklarını söylüyor. Bunun nedenini, görüştüğü bir DY'linin ağzından şöyle aktarıyor:

“Esas mesele güveni kaybetmişler. Ankara'nın düzgün tavır almaması... o zaman boynumuzu en çok büken şey Mamak... Ankara'nın kendi iç süreçleri, sorgu süreçleri falan... Anlaşılan korkunç bir güven kaybı oluşmuş örgütün genelinde. Çıktıklarında da yansdı.” (sf. 150)

Çıkanların bir kısmı o dönem yeni kurulan sosyal-demokrat partilerde (Sodep, SHP) çalışmaya başlıyor. '90'ların ortasında ÖDP'nin kurulmasıyla kimisi bu partiye yöneliyor. Fakat sosyal-demokrat partilerde kalmaya devam edenler var. Her halükarda düzeni muhalif bir kimliğe bürünüyorlar. **Yüzbinleri bulan DY kitlesi böyle eritiliyor, devrimci-militan yönleri böyle törpüleniyor.**

12 Eylül bir günde mi başardı?

12 Eylül'e dair üretilen şehir efsanelerinden biri, 12 Eylül'le birlikte her şeyin “bıçak gibi” kesildiği, halkın “hayırhah” bir tutum gösterdiği, “bekle-gör” tavrına girdiği, hatta desteklediği şeklindedir.

Bu tür değerlendirmelerin, faşist cuntayı tezgahlayan, arkasında duran kesimler tarafından yapılması anlaşılır. Onlar '80 öncesi toplumsal hareketi “sağ-sol çatışması” olarak lanse ediyordu; “ortalığın kan gölüne döndüğü”, “can ve mal güvenliğinin kalmadığı”, o yüzden “halkın cuntayı istediği” şeklinde tasvir ediyorlardı. Böylece 12 Eylül cuntasına haklı ve meşru bir zemin sunuyorlardı.

12 Eylül tasfiyecileri ise, cunta karşısında yaşadıkları bozgunu, teslimiyeti gerekçelendirmek, suçu halka atmak için, bu değerlendirmelere prim veren, pekiştiren cümleler kurdular. “Kitlenin geri çekildiği”, “cuntaya destek verdiği” koşullarda ne yapabilirlerdi ki?!

Aradan 45 yıl geçmesine rağmen Ertuğrul Bilir gerek sözkonusu yazıda, gerekse DY hakkında çıkardığı kitapta aynı nakaratı tekrarlıyor. **DY'nin 12 Eylül değerlendirmelerini, savunmalarında söylediklerini hiçbir süzgeçten geçirmeden aynen yineliyor.**

“11 Eylül günü binlerce (aslında yüzbinlerce -bn) sempatizanla çevrili devrimciler, 13 Eylül tarihinde tek tek açık hedef haline dönüşmüş, toplumsal destekleri büyük oranda ortadan kalkmıştır.” (E. Bilir, Darbeden sonra DY, Notabene Yay. Sf. 24, abç) Yani iki günde!

12 Eylül'e dair bu tür değerlendirmeler gerçeği yansıtmadığı gibi yaşamın olağan akışına, diyalektikçe aykırıdır. 12 Eylül'den bir gün önce, yani 11 Eylül günü her yerde direnişler sürerken, okullarda boykotlar, işyerlerinde grevler yapılırken, hatta bölgesel genel grevler yaşanırken, bir günde “şak” diye bitmesi, kitlelerin devrimci örgütlere yüz çevirmesi mümkün müdür? Olmamıştır da zaten.

E.Bilir de bu yaşama ters durumun farkında olarak -ilk yazdığını tezip edercesine- şöyle bir açıklama getiriyor: *“Elbette kitleler bir gün içinde buharlaşmıştır, ama birkaç aylık süreç içinde ilişkiler oldukça zayıflamıştır.”* (agy) Önce “iki gün”de devrimcilerin “toplumsal destekleri büyük oranda ortadan kalkmış”tı! Sonra düzelterek “birkaç aylık süreç”te diyor!

12 Eylül'e dair üretilen şehir efsanelerinden biri, 12 Eylül'le birlikte her şeyin “bıçak gibi” kesildiği, halkın “hayırhah” bir tutum gösterdiği, “bekle-gör” tavrına girdiği, hatta desteklediği şeklindedir. Gerçek şudur ki, cuntanın ilk aylarında işçi ve emekçiler, devrimcilerin mücadeleye çağıracağını düşündü ve onlardan bir önderlik bekledi. Fakat en başta yasal partiler, sendikalar, meslek örgütleri, dernekler, hiçbir direniş göstermeden teslim oldular. Ardından devrimci örgütlerden arka arkaya “ricat” (geri çekilme) kararları geldi. “Bu koşullarda ekonomik mücadele bile yapılamaz” diyen bildirimler yayımlandı. Dolayısıyla 12 Eylül'de “bekle gör” tavrına giren, geri çekilen halk değil, dönemin devrimci örgütleriydi.

Öylesine zorlama ifadeler ki, kendisiyle çelişme pahasına DY yöneticilerinin teslimiyet gerekçelerini aynen tekrarlıyor. Bırakalım DY'yi, genel olarak devrimciler kitlelere hiçbir bilinç vermemiş mi, hiçbir örgütlülük yaratmamış mı? Hepsi bir yana, E. Bilir'in de çok övdüğü **“geleceğin toplumunun nüveleri”** denilen **“direniş komiteleri”, “işçileri yönetici sınıf olmaya hazırlayan”, “işyeri komite ve konseyleri”** hiçbir varlık gösteremedi mi? “Birkaç aylık süreçte” nasıl olmuş da *“ilişkiler oldukça zayıflamış”!*? Zaten meselenin bam teli de burası.

12 Eylül'ün ilk aylarında direnişlerin çeşitli biçimlerde sürdüğü, herkesin kabul ettiği bir durum aslında. Hatta 1978'de sıkıyönetim ilanından sonra yaşandığı gibi mücadelenin yeniden yükseleceği beklentisine girenler var. (Cuntayı önce hafifseme, sonra gözlerde büyütme başlıyor.) Bunu 12 Eylül'e dair “anı”, “röportaj” biçiminde çıkan kitaplarda bizzat kendileri anlatıyorlar. Ayrıca cunta şefi Kenan Evren'in anlatımlarında da ilk aylarda hakimiyet kurmakta zorlandıkları, devrimci hareketlerden daha güçlü bir direniş beledikleri ortaya çıkıyor.

“Genelkurmayımızın en büyük kaygısı terör patlaması ve ordunun bu patlama karşısında ne yapacağını şaşırması idi... Müdahale ile birlikte tüm terör gruplarının direnecekleri, ateşle karşılık verecekleri öngörülmüştü. DİSK'in eylemlerinin en yoğun bölgesi sayıldığı İstanbul'da ek önlemler artırıldı. Yapılan hesap ve tahminlerden çıkan sonuçlara göre, genelde 1 gerillaya 8 asker düşecek şekilde düzenlemeye gidilmesi ve ilk direnmede 'ateş' emri verilmesi kararlaştırıldı.” (Mehmet Ali Birand- 12 Eylül saat 04.00 kitabından)

Sonrasında da K. Evren, *“bu kadar erken bir zafer beklemediklerini”* söyleyecektir. Gerçek şudur ki, **cuntanın ilk aylarında işçi ve emekçiler, devrimcilerin mücadeleye çağıracağını düşündü ve onlardan bir önderlik bekledi.** Fakat en başta yasal partiler, sendikalar, meslek örgütleri, dernekler, hiçbir direniş göstermeden teslim oldular. **Ardından devrimci örgütlerden arka arkaya “ricat” (geri çekilme) kararları geldi.** *“Bu koşullarda ekonomik mücadele bile yapılamaz”* diyen bildirimler yayımlandı. Dolayısıyla 12 Eylül'de “bekle gör” tavrına giren, geri çekilen halk değil, dönemin devrimci örgütleriydi.

Şimdi E. Bilir, DY'nin “ricat” kararını

Eylül'de mi, Ekim'de mi aldığını tartışıyor. Sonra "kimisine göre Eylül 1980'de, kimisine göre Merkez Komite yakalandıktan (1981 Ocak) sonra... alınmıştır" diyor. Ve yaptığı araştırmalarda "böyle yazılı bir belge" görmediğini söylüyor. Kitabında DY yöneticileri ve kadrolarından aldığı alıntılar, DY'nin 12 Eylül'ün ilk aylarında geri çekildiğini, kadrolarda büyük bir hayal kırıklığı yarattığını ortaya koyuyor zaten. Hatta Oğuzhan Müftüoğlu, **daha cunta gelmeden önce (cuntanın geleceğini öngörerek)** yaptıkları değerlendirmede; "örgütsel yapımızdaki yetersizlikleri ve zaafı da dikkate alan bir savunma konumuna çekilerek, zaman içinde cuntayı yıpratma mücadeleyi geliştirmeyi kararlaştırdık" diyor (age, sf. 20, abç) (***)

Sözün özü "arabayı atın önüne koyan" bir yaklaşımla karşı karşıyayız. Önce politika saptanıyor, sonra ona uygun bir "dönem tahlili" yapıyor. **Küçük-burjuva aydınların sıkıştıkları her dönem suçu halka atması gibi, 12 Eylül tasfiyecileri de "geri çekilme" adı altında teslimiyetlerini halka fatura ediyorlar!**

Oysa 12 Eylül'ün başarılı olup olmayacağı, tamamen direnişin gücüne, sürekliliğine bağlıydı. Devrimci örgütler direniş kararı alıp kitleleri bu yönde seferber etmeye çalışsaydı, 12 Eylül bu denli kolay zafer elde edemezdi. Sonu yenilgi olduğu için bugünlere kadar uzanan bir tahribat yaratmazdı. Marks'ın dediği gibi "eğer mücadeleye son derece elverişli koşullarda girmek gerekseydi, tarih yapmak elbette çok kolay olurdu."

12 Eylül'de devrimci tavır

E.Bilir ihtilalci komünistlerin 12 Eylül'e dair politikalarında "faşist darbenin gücünü küçümseyip sosyalist hareketin gücünü abarttım" iddia ediyor. Oysa ihtilalci komünistler 12 Eylül'ü "saldırı" taktiğiyle karşılarken, darbecilerin gücünün de, kendi nicel zayıflıklarının ve devrimci hareketlerin özsel zaafınının da farkındaydılar. Ama önlerinde Marks'ın Paris Komünü sırasında söylediği gibi iki seçenek duruyordu: "Ya vuruşmayı kabul etmek, ya da savaştan yenik düşmek!" Onlar ilkinin seçtiler, tasfiyeci-teslimiyetçi örgütler ise, ikincisini...

Marks, "savaştan yenik düşme" durumunda "işçi sınıfının moral bozulduğunun, belli bir sayıdaki 'önder'lerin

12 Eylül'ün başarılı olup olmayacağı, tamamen direnişin gücüne, sürekliliğine bağlıydı. Devrimci örgütler direniş kararı alıp kitleleri bu yönde seferber etmeye çalışsaydı, 12 Eylül bu denli kolay zafer elde edemezdi. Sonu yenilgiyle bitse bile, savaşarak alınan bir yenilgi olduğu için bugünlere kadar uzanan bir tahribat yaratmazdı. Marks'ın dediği gibi "eğer mücadeleye son derece elverişli koşullarda girmek gerekseydi, tarih yapmak elbette çok kolay olurdu."

yitiminden çok daha büyük bir mutsuzluk olduğu"na dikkat çekmişti. Keza Engels, 1848'deki Prusya Devrimi'ni anlatırken, karşı-devrimci Wrangel kuvvetlerinin, Berlin'e girdiklerinde "geri çekilen bir meclis ve kent bulduklarını" söylüyor ve bunun "kabul edilemez" olduğunu söylüyordu. "Gerçi meclis ve halk eğer direnselerdi, yenilebilirlerdi; Berlin bombalanabilir ve yüzlerce insan, kralcı partinin son zaferini engellemeksizin ölebilirlerdi. Gene de silahlarını hemen teslim etmeleri için bu bir neden değildi. Sert bir çarpışmadan sonraki bir yenilgi, devrimci önemi kolayca kazanılan bir zafere eşit bir olaydır." (abç)

TİKB 12 Eylül politikasını belirlerken bu ML bakışla hareket etti. "Saldırı" kararının alınmasında Osman Yaşar Yoldaşcan'ın rolü belirleyicidir. Onun askeri dehası, kritik anlardaki devrimci duruşu, siyasi öngörüsü her zaman yoldaşlarına güven vermiştir. **Yoldaşcan, 12 Eylül gelir gelmez ML ustalarının böylesi dönemlerle ilgili makalelerini yeniden okumuş, dünyadaki komünist hareketlerin cunta yıllarında nasıl bir tavır aldıklarını incelemiştir; 12 Eylül'ü "çivi çiviye söker" diyerek karşıladı ve "hücum" dedi.**

Yoldaşcan'ın kafasında birçok askeri eylem vardır. "Yeraltı hapishanesi" yaratıp karşı-devrimcileri rehin alarak devrimci tutsaklarla takas yaptırmak bunlar arasındadır. Ne var ki, 12 Eylül'den 17 gün sonra bir askeri eylemin hazırlığı içindeyken, önlerine çıkan askerlerle çatışmak zorunda kalır. Bağcılar'da bir inşaatı devrimin kalesi haline çevirip sloganlar atarak saatlerce çatışır. İnşaatın duvarlarına "İhtilalci komünistler teslim olmaz!" yazar. Elindeki mühimmatı çok dikkatli kullanır ve çatışmayı yöneten polis şefi başta olmak üzere karşı-devrim güçlerine kayıplar verdirecek ölümsüzleşir.

Yoldaşcan 29 Eylül'de bir "direniş manifestosu" yazmış ve yoldaşlarının, devrimcilerin önüne koymuştur. **Onun erken ölümü, TİKB'nin 12 Eylül'de yapacağı askeri eylemleri zayıflatır, fakat büyük bir moral ve güç kaynağı olur.** Yarattığı "yeraltı matbaası" 12 Eylül yıllarında harıl harıl çalışacaktır. Genelgeler, bildirimler, broşürler, afişler... Merkezi yayın organı Orak-Çekiç her ay (Mart 1985'teki operasyona kadar) düzenli çıkar.

Orak-Çekiç (OÇ) 12 Eylül yıllarında başta ihtilalci komünistler olmak üzere ulaştığı herkesi ideolojik-siyasi olarak

besleyen, dünyadan ve ülkeden haberdar eden, küçük de olsa işçi-emekçi direnişlerini duyuran, komünist ve devrimcilerin işkence-zindan direnişlerini anlatan bir yayın organı olur. **"Kapıaltı" denilen dağıtım şekliyle kitlelere ulaşır. Komünistlerin halen mücadeleyi sürdürdüğünü gösterir.** TİKB'li tutsakların bulunduğu tüm cezaevlerine girer, onlar aracılığıyla diğer tutsaklara ulaşır. Özcesi 12 Eylül yıllarında çok büyük bir misyonu yerine getirir.

Komünistler her ay OÇ dağıtmakla yetinmez; illegal bildirimler, afiş ve pullar çıkartıp emekçi semtlere, fabrika çevrelerine dağıtıp yapıştırırlar. Yanı sıra kamulaştırma, cezalandırma gibi askeri eylemler sürmektedir. Adana'da **Metin Aydın**, tıpkı Osman Yaşar Yoldaşcan gibi bir askeri eyleme giderken çatışmada yaşamını yitirecektir.

Diğer yandan OÇ ve bildiri dağıtımlarının kendisi bir askeri eyleme dönüşmüştür. Doğal olarak gece saatlerinde yapılan bu faaliyetlerde her an asker ve polisle karşılaşma, çatışma riski vardır. Onun için 12 Eylül öncesinde sadece "gözcüler" silahlı iken, sonrasında bildiri dağıtan afiş yapıştırıcı, duvar yazısını yazan, kısacası ajitasyon-propaganda faaliyetine katılan herkese silah verilir. Bu faaliyetler sırasında birçok kez çatışmalar yaşanır; ölenler, yaralananlar, tutsak düşenler olur. Ama faaliyetler sürer... Öyle ki, ülkede artık yaprağın kılmıdamadığı bir dönemde, 1983 yılının Mart ayında **İsmail Cüneyt** komutasında **Mehmet Ali Doğan** ve **Aslan Tel**, yine bir eylem hazırlığı içindeyken, Sefaköy'de kaldıkları evin basılması üzerine saatlerce çatıştılar. M. Ali ve Aslan şehit düşer. Polis çemberini yaran İsmail Cüneyt ise 21 Aralık 1983 tarihinde yakalanır yakalanmaz şubede kurşuna dizilir.

TİKB'nin 12 Eylül yıllarında izleyeceği yol da, talimatlar da çok nettir: **Silahlı olan herkes çatışacaktır. Kazanılan hiçbir mevzi dövüşsüz terk edilmeyecektir. Sürmekte olan grev ve direnişlerin asker zoruyla bitirilmesine karşı durulacaktır. Yurtdışına çıkılmayacak, mültecilik reddedilecektir.**

Buna uygun davranan komünistlerin büyük çoğunluğu ya çatışmalarda ölmüş, yaralanmış, ya da tutsak düşmüştür. Tutsak düşenler işkencede ve zindanlarda direniş destanı yazarlar. Gerek dışarda gerekse içerdeki

direnışleri, tanık olan-duyan herkeste büyük bir güven oluşturur. "Dövüşenler de var bu havalarda" dedirtir ve cesaret aşilar. Devrimcilere sempati duyan işçi ve emekçiler, kapılarını ihtilalci komünistlere her zaman açmıştır. Birçok örgütte çözümlerden dolayı evler basılırken, TİKB'lilerin ilişki kurduğu evlere yıllarca baskın olmaması, onlara duyulan güveni arttırmış, ilişki ağını genişletmiştir.

Koşullar mücadele etmeye uygun olduğu halde birçok devrimci örgüt "geri çekilme" diyerek faaliyetsizlik dönemine geçer. "Kendini koruma" adına kimisi yurtdışına, kimisi sahil kasabalarına, kırsal kesime çekilir. Kalanlar ise yeraltı kurallarıyla yetişmemiş olmanın getirdiği zaafarla kısa sürede yakalanır. Düzenli bir "geri çekilme" bile olmadığı için alınan darbeler büyük olur.

"Önderler en önde dövüşür" ilkesiyle hareket eden TİKB'li önderler, 12 Eylül'de yoldaşlarına ve tüm devrimcilere pratikleriyle de önderlik ettiler. TİKB'nin önderleri, yönetici kadroları çatışmalarda, işkencehanelerde, zindanlarda, ölüm oruçlarında destanlar yazarak ölümsüzleşirken, birçok siyasi hareketin önderi, kendisini nasıl kurtaracağını derdine düşmüştü. Şubede çözülmüş, zindanlarda faşist yaptırımlara boyuneğmişlerdi.

Şair Adnan Yücel'e "Bir bir çekilirken teslim bayrakları / Ve kaçmalarla uzarken / Göçmelerle tozarken Avrupa yolları / Durdu bir avuç yiğit / bir tutam kır çiçeği" diye yazdıran işte bu farktır. Adnan Yücel "Yeryüzü aşkın yüzü olacak" adlı şiir kitabında, ihtilalci komünistlerin 12 Eylül direnişini anlattır. Yoldaşcan'ı, Fatih'i, o yıllarda direnenek şehit düşen komünist ve devrimcileri...

Dipnotlar

* TİKB'li tutsakların İstanbul'dan sonra en fazla oldukları cezaevi Adana'ydı. 12 Eylül'ün ilk aylarında faşist yaptırımlar yoktu; fakat görüş, mektup, havalandırma kısıtlamaları başlamıştı. 1981'in ortalarından itibaren TİKB'li tutsakların hepsi Antakya E Tipi'ne sevk edildiler. DY ve HK davası dışında birçok tutsak da Antakya'ya sevk edildi. Adana'da faşist yaptırımlar bundan sonra başladı. Taa ki 85 yılının ortalarında toplu direnişe geçene kadar... '84 ÖO sonrası Adana'ya sevk edilen TİKB'li tutsaklar aylarca tek başına direndiler. -Bkz: İnancın sınıandığı mekanlar HÜCRELER Yediveren Yay.

** 12 Eylül mahkemelerindeki savunmaları, belli başlı örgütlerle ve en çarpıcı sözleriyle sınırlı tuttuk. Merak edenler bu alıntıların kaynağını ve ayrıntısını "Tasfiyeciliğin son 10 yılı" broşüründen ve "Darbe, Yenilgi, Direniş 12 Eylül" kitabından okuyabilir. Keza TİKB Ana Dava Savunmasının tam metni "Yargılayan Savunma" ve "Darbe, Yenilgi, Direniş, 12 Eylül kitaplarından okunabilir.)

*** Sonuçta "ricat taktiği"nin ne zaman yazılı bir belge olarak yayımlandığı bir yana; daha 12 Eylül gelmeden önce "savunma" politikası kararlaştırılmış. Cuntaya karşı mücadele etmek, cuntayı yıkmaya çalışmak değil, "savunma!" Dahası, askeri bir cuntanın geleceği tespit edildikten sonra 1981 seçimlerinde parlamentoya 50 milletvekili sokmak, yasal parti kurmak gibi konular tartışılıyor. Askeri cuntanın geleceği öngörüsü yeraltına geçmeyi gerektirirken, yasal parti hayalleri kuruluyor.

Sürecek

İsviçre'de tutsaklarla dayanışma eylemleri

İsviçre'de Devrimci Tutsaklarla Dayanışma Platformu, 18 Mart günü "Dünya Politik Tutsaklarla Dayanışma Günü" dolayısıyla, 4 ilde eylem yaptı. Basel, Bern, Cenevre ve Zürich'te eşzamanlı olarak yapılan eylemlerde, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de tecrit ve izolasyonun kurlsızca devam ediyor oluşuna sessiz kalınmaması çağırısı yapıldı.

Platformun eylem için hazırladığı bildiri yayınlıyoruz:

DEVİRİMCİ TUTSAKLARLA DAYANIŞMAYI YÜKSELTELİM!

1920'de Komintern tarafından kurulan Kızıl Yardım Örgütü, 1923 yılında Paris Komünü'nün kuruluş günü olan 18 Mart'ı politik tutsaklara adayarak "Uluslararası Politik Tutsaklarla Dayanışma Günü" ilan etmiştir. Bu karar; devrimci tutsaklara yönelik uluslararası dayanışmayı örgütlemek, hapishanelerdeki baskıları teşhir etmek ve tutsakların sesini duyurmak amacıyla alınmıştır. O günden bugüne her yıl 18 Mart'ta dünyanın birçok yerinde politik tutsaklarla dayanışma eylemleri yapılmaktadır.

Bugün emperyalist-kapitalist sistem, yaşadığı krizin faturasını emekçilere, yoksullara ve devrimcilere kesmeye çalışmaktadır. Emperyalistlerin kendi aralarında yaşadığı çelişkiler ve pazarların yeniden paylaşım mücadelesi; yeni savaş politikalarını, bölgesel işgalleri, ekonomik yıkım programlarını ve içeride artan baskı mekanizmalarını devreye sokmalarına neden olmaktadır.

Üçüncü dünya savaşı söyleminin giderek daha fazla dillendirildiği bir süreçten geçiyoruz. Devlet başkanlarının kaçırıldığı, Ukrayna ile Rusya arasındaki savaşın üç yıldan fazla süredir devam ettiği, Filistin'de İsrail Siyonizminin dünyanın gözleri önünde soykırım yaptığı; Suriye'de Alevilerin HTŞ çeteleri tarafından katledilmekte; aynı çeteler emperyalistlerin ve faşist TC devletinin desteğini alarak Kürt ulusunun Rojava'da büyük bedeller ödeyerek elde ettiği kazanımlara saldırmaktadır. Gerici Hint devletinin Hindistan Komünist Partisi (Maoist)'ne yönelik topyekün imha saldırılarının artarak sürdüğü, İran'da hak arama mücadelesi yürüten binlerce kişinin gerici İran devleti tarafından katledildiği ve Epstein belgeleri adı altında kapitalist burjuvazinin yozlaşmasının açığa saçıldığı bir süreçten geçmekteyiz.

Emperyalist, kapitalist, faşist ve gerici devletler; ulusal kurtuluş mücadelelerine, işçi sınıfı ve emekçilerin özgürlük mücadelelerine amansızca saldırmaktadır. Tutuklama ve en ağır cezalarla

onların iradelerini teslim almak istemektedirler.

Sistemin bu saldırı dalgasına karşı dünyanın birçok ülkesinde; sokak eylemleriyle, işçi ve köylü grevleriyle ve doğayı savunan etkinliklerle toplumsal muhalif güçler giderek güçlenen karşı koyuşlarını örgütlemektedir. Emperyalist-kapitalist sistemde farklı olana ve muhalif olana tahammül yoktur. Bu nedenle dünya çapında yüzbinlerce insan tutsak edilerek ağır işkenceler altında hapishanelere kapatılmaktadır. Dünyanın her tarafında devrimci, ilerici ve anti-faşist tutsakların sayısı her geçen gün artmaktadır. Çünkü çelişkiler büyümekte, iki sınıf arasındaki uçurum giderek derinleşmektedir.

Faşist TC devleti de, devrimcilere, demokratlara ve ilerici herkese yönelik ciddi gözaltı ve tutuklama saldırıları yapılmaktadır. TC devleti, "yüksek güvenlik" adı altında F, T, S ve Y (Kuyu Tipi) tipleri olmak üzere farklı isimlendirmelerle ağır tecrit hapishaneleri inşa etmektedir.

Egemen sınıfların politikalarını rahat bir biçimde hayata geçirmek için tutsak ettiği devrimcileri sahiplenmek ve tecridi kırmak gerekmektedir. 18 Mart, zindanlarda direnen devrimci-politik tutsaklarla dayanışmayı büyütme günüdür. Bugün, teslim alınmak istenen iradeye karşı kolektif bir duruşun; devrimci onurun ve mücadele kararlılığının ifadesidir. Tecrit politikalarına, hak gasplarına ve insanlık dışı uygulamalara karşı sesimizi yükseltiyoruz.

Bizler biliyoruz ki tecridi parçalayacak olan, dayanışmanın örgütlü gücüdür. Devrimci tutsaklar; baskıya, teslim alma politikalarına ve insanlık dışı uygulamalara karşı onurlu bir direniş sergilemektedir. Biz de bulunduğumuz her alanda devrimci tutsaklara yönelik hak ihlallerine karşı sessiz kalmayacağız. İşkenceye, kötü muameleye ve hukuksuz infaz yakmalarına karşı mücadeleyi büyüteceğiz. Hapishanelerdeki hasta tutsakların serbest bırakılması, iletişim ve örgütlenme haklarının tanınması için sesimizi yükselteceğiz.

S, Y, R, F ve yüksek güvenlikli hapishaneler kapatılsın!

Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!

DEVİRİMCİ TUTSAKLARLA DAYANIŞMAYI YÜKSELTELİM!

Devrimci Tutsaklarla Dayanışma Platformu

(İTİF, TSP, PDD, İDHF, Mücadele Birliği, ATİK, Bir-Kar)

İsviçre PDD

**Uyan artık uykudan uyan
Uyan esirler dünyası
Zulme karşı hincımız volkan
Kavgamız ölüm dirim kavgası...
Tanrı, paşa, bey, ağa, sultan
Bizleri nasıl kurtarır
Bizleri kurtaracak olan
Kendi kollarımızdır...**

Bu kavga en sonuncu kavgamızdır artık

Enternasyonnelle kurtulur insanlık!

